

újváros

XXX. ÉVFOLYAM · NOVEMBER–DECEMBER · ÁRA: 700 FT

2018
6. szám

www.ujvaros.fokolare.hu

VÁROS ÉS VIDÉK

Nincs jövőjük egymás nélkül

Tartalom

FÓKUSZ

4 nézőpont

Dizájn ruha, dizájn baba?

Nagy Júlia

Ki vidékről a városba került...

Barna Zsófia

Ne szégyeld magad!

Dabóczy Anna

6 körbejáró

Város vagy falu?

Körmendy Imre

Egy nap a vidékért

Problémafelvetés, útkeresés és közösség az újkígyósi Második Országos Vidéktalálkozón.

Kovács Bertalan

15 hírmozaik

Történelmi idők

Veres András

AKTUÁLIS

16 ökökép

Az egyéntől a globális szintig

Soós Rita

20 fénykép

Téli álom

Antal Gergely

22 párbeszéd

VI. Pál és Chiara Lubich

Paksy Eszter

24 alapkö

Megteremteni és újjáalkotni a közösséget

Chiara Lubich

25 élőforrás

A nyitott ajtó

Klaus Hemmerle

26 életige

November – Megnyitni szívünk ajtaját

Letizia Magri

LELKISÉG

27 igenlét

Új stílus otthon

Maradék

A tej

Áthelyezés

Séta az anyóssal

Látogatás

28 életige

December – Örömünk

forrása: személyes

találkozás Jézussal

Letizia Magri

29 igenlét

Hídnak lenni

Minden mindenért

30 gyöngyszem

A halálból az életre

Elekné Fábíán Krisztina

MINDENNAPOK

32 tettekész

Hivatása önkéntes

Bozsikné Márti

34 életmód

Megcsendül(ne)

a csöndünk

Simkó Zsófia

36 meseország

A három hóember karácsonya

Gáborné Haáz Andrea

Rajzolta: Jánossy Zsófia

38 szemrevaló

Az elmélyülés útja

Balla Boglárka

Nauszika – A szél harcosai

Antal Gergely

39 derűlátó

Kezeket fel!

Walter Kostner

► Csikné Sisák Zita //////////////

Változnak az évszakok

Itt van az ős, itt van újra... akarom mondani a tavasz... merthogy miközben az őszi avar susog a lábam alatt, éppen 18°C-ot mutat a hőmérő. Aminek persze örülök, de nem tud nem eszembe jutni, hogy meg lesz ennek még a „bőjtje”, hiszen ki ne emlékezne a néhány évvel ezelőtti katasztrófahelyzetet előidéző március 15-ei hóviharra. De nem kell ennyire visszameníteni a múltba, hiszen miközben én a napsütéses novemberi sétát élvezem, Olaszországban tömegek az életükért küzdenek a szélsőséges időjárás miatt. Ha a tudomány előrejelzéseit még hitetlenkedve fogadtuk, ma már egyre többször személyes élményeink is lehetnek arról, hogy nem kitalált jelenség a klímaváltozás. A probléma globális és összetett, erről olvashatunk az EcoOne munkacsoport által felvázolt helyzetképben (16–19. o.), és arról is, hogy hátrázott és gyors lépésekre van szükség. Persze azonnal felmerül, hogy *számít-e valamit az én kis tettem a nagy egészben?* – de ha hozzáfűzzük, hogy – *kérdezte hétmilliárd földlakó*, akkor mindjárt a személyes felelősségünkre fókuszálhatunk. *A gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan* alapelve számos világméretű kérdésben iránytűnk lehet. A helyi ügyeinkben, a szorosan minket érintő kérdésekben pedig szükséges az összefogás, civil szervezetek, önkormányzatok, egyházak és magánszemélyek között, ahogyan az a Második Országos Vidéktalálkozón megvalósult. (9–11. o.) A találkozó egyrészt gyümölcse volt a már meglévő, másrészt indikátora lett az ebből születő együttműködéseknek, új lendületet adva a vidékért, a vidéken élőknek. Ugyanígy az *együttműködés* lehet a kulcsszava város és vidék kapcsolatának is, ahogy azt Körmeny Imre bemutatja történeti áttekintésében. (6–8. o.) S hogy a *közösség* milyen fontos a személyes, szakmai életünkben is, arról meglepő módon épp egy szólista, Zemlényi Eszter énekművész vall. Ha kíváncsiak, miért nem érzi magát

egyedül a színpadon, olvassák el a vele készült beszélgetést. (12–14. o.) A megszülető Fokoláre Mozgalomnak is ez volt egyik első gyümölcse: Isten igéje, a megélt ige látható közösségnek adott életet. Chiara Lubich írása lelkiismeretvizsgálatra hív: vajon úgy élünk, hogy „ma is emberek élő közössége születik körülöttünk?” (24. o.) A közelmúltban szentté avatott VI. Pál és Chiara Lubich személyes kapcsolatát feltáró cikk pedig bemutatja, hogyan szolgálták *együtt* az Egyház megújulását. Novemberben az életige is buzdít, hogy tárjuk ki szívünk és otthonuk ajtaját (26. o.), Klaus Hemmerle aacheni püspök pedig arra nyitja rá a szemünket, hogy a földre születő Jézus maga az ajtó, amelyen keresztül a mennyországba léphetünk. (25. o.) Az írást karácsonyra kiadott új kötetünkből választottuk. Klaus Hemmerle először jelenik meg magyarul, karácsony misztériumáról szóló, sajátos megközelítésű, lírai szövegeit Sudár Balázs fordította.

Igen, mert bár még a hulló faleveleket nézzük, közeleg a karácsony, amire egyrészt örömmel és várakozással, másrészt a teendők garmadájára nézve némi szorongással tekintünk. Az áruházak polcain minden eddiginél korábban megjelentek a szaloncukrok és egyéb dekorációk, a reklámok vásárlásra, rohanásra, a tökéletesség hajszolására ösztönöznek. De álljunk meg egy szóra! Vagy inkább egy *csöndre!*

(34–35. o.) Életmód rovatunk ezúttal erre hív, mert az igazolt élettani hatásai mellett egyedül ebben a csöndben van esélyünk meghallani, hogy Valaki hív, személyesen minket – ahogy Márti bemutatkozásában olvashatjuk. (32–33. o.) De ez az Isten előtti csönd és a közösség ölelése segíthet megélni a gyász fájdalmát és a születés örömet is – erről szól Kriszti és Peti története. (30–31. o.)

Belső csöndben, közösségben megélt várakozást, és *Áldott Karácsonyt* kívánunk minden kedves olvasónknak! //

TUDOMÁNY

Dizájn ruha, dizájn baba?

Utópisztikusnak tűnhet az eljárás, melynek segítségével az embereket születésük előtt megtervezik, de a 21. században ez már maga a valóság. Laboratóriumi körülmények között dőlhet el, hogy az adott egyén milyen fizikai tulajdonságokkal, intelligenciával és egészséggel fog rendelkezni. Az emberben ott lakozik a tökéletesség utáni vágy, de felmerül a kérdés, hogy a fejlődés és a cél elérése vajon nem követel-e túlságosan nagy áldozatot? A tökéletes embert megalkotva vajon emberek tudunk-e maradni?

Az orvostudomány a 21. században is hihetetlen sebességgel fejlődik. A mesterséges megtermékenyítés szinte mindennapi folyamatá vált. Az eljárás során egyre gyakrabban alkalmaznak az embriókon terápiás céllal úgynevezett PGD tesztek (Preimplantációs Genetikai Diagnosztika), melynek lényege, hogy a különböző, általában nemhez kötődő betegségeket magukban hordozó egyedeket kiszűrjük. 2015-ben egy kínai kutatócsoport bejelentette, hogy laboratóriumi körülmények között ugyan, de sikerült módosítaniuk emberi embriók génállományát. Egy bizonyos technológiával a kutatók képesek tulajdonképpen kiteríteni az emberi DNS-t, majd egy ollóként funkcionáló molekula

segítségével lehetőség van a DNS módosítására is. Ez a hihetetlen biotechnikai eljárás valós alapot biztosíthat arra, hogy ténylegesen olyan gyermekek szülessenek, akiket szüleik kívánsága szerint vagy pedig egyéb cél megvalósítása érdekében a megfelelő tulajdonságokkal ruháznak fel. Ennek az eljárásnak az eredményeképpen megvalósulhat a médiában gyakran emlegetett „dizájn” babák, gyermekek kora.

A keresztény etika, erkölcs és filozófia álláspontja szerint nem létezik kezdetleges ember (prehumán állapot). Az emberi fejlődés a fogamzástól kezdve folytatódó, nem tagolódik az ember értelmi szintje alatti (szubhumán) és tényleges emberi (humán) fázisokra. Az „ember” ismérv, mint az egységes, megbonthatatlan biológiai folyamat, miként a születéstől a halálig ívelő létezés dimenziója. Az egyre újabb és újabb technikák és eljárások elterjedésével a fogamzás titokzatos és csodálatos világába férközik be a külvilág, számos etikai és erkölcsi kérdést felvetve. Közülük az egyik legfontosabb, hogy a vélt nagyobb jó érdekében határok nélkül hajszolt fejlődés milyen áldozatokat követel a mai emberi társadalomtól. //

Nagy Júlia

TÁRSADALOM

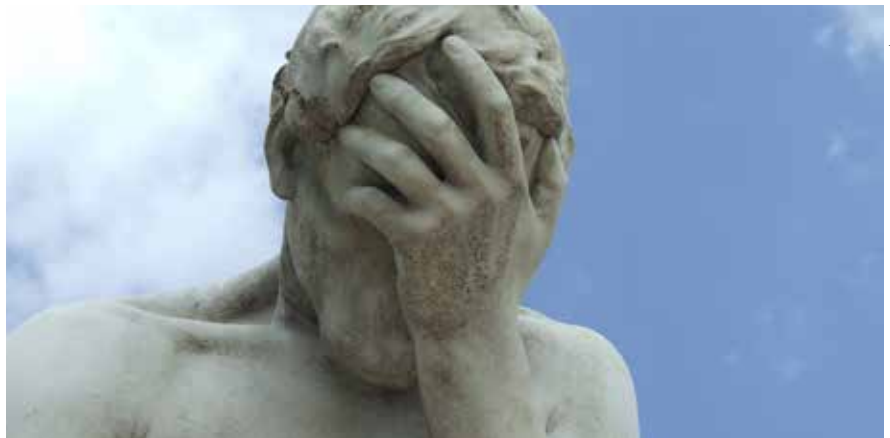
Ki vidékről a városba került...

Kecskeméten nőttem föl, viszont Budapesten születtem, s habár csak néhány napot töltöttem itt, minden papíromon ez áll. Már az iskolában is rám volt nyomva, hogy ez milyen „elit”, és mintha elvette volna a jogomat, hogy őshonos kecskemétinek mondhaszam magam, ami nekem nagyon hiányzik. Hogy miért? Kecskemét egy kicsi, de nagyon hangulatos, család-barát város. A sokféle iskola mellett van lehetőség sportolni, zenélni, kikapcsolódni, és még csak nem is kell órákat utazni. Nem csak azért, mert pici, hanem, mert halad a közlekedés: én még egyszer sem ültem dugóban! Milyen felköltözni vidékről a fővárosba? Igen, vidékről, mert lehetünk az ország közepén, lehet a városunk Magyarország tíz legnagyobb városa között, de mi mindig „vidék” leszünk. Nekünk meg a budapestiek simán „pestiek”. Egyik sem fog változni. Én mindig ki fogom kérni magamnak, hogy igenis városi vagyok, a másik pedig minden alkalommal el fogja ismételni, hogy ő márpedig budai. Emellett két hónap alatt sem sikerült átlátanom a közlekedést, minden nap

telefonnal a kezemben lépek ki a kapun, hogy az ismeretlen helyeket vagy a járatcsatlakozást csekkoljam. Néha turistának néznek, de én is úgy érzem, alulteljesítek a nagyvároshoz való adaptációban. Friss egyetemistaként sok mindennel kell megküzdeni, új környezethez hozzászokni, új embereket megismerni, és át kell állni a budapesti tempóra. Amíg otthon tíz perc alatt bárhova odaértem gyalog, addig itt 45 perc alatt beérni az egyetemre már egy szerencsés helyzet. Ha ennyi nehézséget tartogat ez a pesti élet, miért is vagyok itt? A válasz lehetne csak az egyetem. De a fővárosnak van egy vitathatatlan vonzereje. Mindig tudtam, hogy ha egyetemválasztásra kerül a sor, csak budapestiek lesznek a listámon. És nem bántam meg! A nehézségekkel együtt esténként hazafelé meggyönyörködtet a kivilágított város. Ha nem megy a tanulás, újabb kávézót, könyvtárat, és egyéb rejtett kincseket fedezek föl. Ráadásul itt mindig történik valami. A rám zúduló program-rengetegből alig győzöm kiválogatni, mire érek rá, annyi az érdekesség, hogy nem fér a naptárba. Bár hálásabb nem is lehetnék azért, hogy ott nőttem föl, ahol, úgy érzem ebben a városban is meg fogom találni a helyem. Hogy tovább maradok-e, már a jövő kérdése, de ezt a néhány évet élvezni fogom! ///

Barna Zsófia

pexels.com

PSZICHOLÓGIA

Ne szégyeld magad!

Szégyen és istenkép: ez volt a szakdolgozatom témája. Nem azért választottam ezt, mintha a szégyen fogalma annyira vonzott volna, de az már annál inkább, hogy a hívő ember életében hogyan kapcsolódik össze ez a két, elsőre távolinak tűnő fogalom. Az amerikai írónő és kutató, Brené Brown *Bátraké a boldogság* című könyvében úgy fogalmaz, hogy a szégyen egy olyan állapot, amelyben nem érezzük magunkat méltónak a szeretetre és a kapcsolódásra. De mi van azokkal, akik hisznek Istenben és az ő végtelen szeretetében? Vajon tudatában vagyunk-e, hogy nincs olyan pillanat az életünkben, amikor ne lenne Valaki, aki feltétel nélkül elfogad minket? És mégis hányszor előfordul velünk, hívőkkel is, hogy szégyent érzünk. Néha legszívesebben eltűnnénk a többiek elől, rosszul érezzük magunkat a bőrünkben, mert megszegyénítették, de olykor mi ítélkezünk mások felett, mással éreztetjük, hogy nem méltó a szeretetünkre. Pedig, ha tudatosítanánk, hogy nincs miért szégyenkeznünk, hiszen a Jóisten számára mindig is szeretetre méltóak leszünk... Érdekes és újszerű volt ezen elgondolkodnom. Rájöttem, hogy a szégyenérzetem jelenléte vagy hiánya abból fakad, hogyan tekintek Istenre, mennyire bízom meg Benne. Mindezek azt indították el

bennem, hogy jobban átgondoljam, ki is számomra Isten, milyen az én képem róla. Valóban elhiszem, hogy mindig szeret? Az én istenképem egy lelkigyakorlat során kezdett alakulni, formálódni. Addig a pillanatig meg voltam győződve, hogy nekem egy szerető istenképem van. Aztán jobban belegondolva rájöttem, hogy én megfelelni szeretnék Neki, az esti imát azért mondom, mert ez a feladatom, és úgy érzem, Ő csak akkor fogad el, ha makulátlan keresztényi az életem. Fájdalmas volt ez a felismerésem, de egyben felszabadító is, hiszen megértettem, miért is ódzkodtam annyira az imáktól, a miséktől, az elcsendesüléstől. Mert mindenben a teljesítményt láttam, hogy valamit mindenképp mondanom kell Neki, valamit produkálnom kell ahhoz, hogy Ő felfigyeljen rám. Erről az érzésről Béri Renátó beszél nagyon érthetően és tanulságosan egy videójában. Az esküvőnkre is őt kértük meg celebrálni, és az ott elhangzott felszabadító prédikációt arról, hogy Isten már csak a létezésünkért is szeret, sohasem felejtjük el a férjemmel. Így próbálok Istennel élni, így próbálunk közösen este imádkozni, és ezzel az Istennel keressük a kapcsolatot. ///

Dabóczi Anna

Város vagy falu?

Történeti áttekintés és a jövő dilemmái

► Körmendy Imre // // // //

A város, mint emberi település a legutóbbi jégkorszak utáni időktől (8-9 ezer éve) létezik. Ennek ellenére sokan még ma is „természetelensnek” tartják. Már az Ószövetségben, különösen a nagyvárosokkal kapcsolatban rendre felmerül a bűnös város képze. Babits Mihály Jónás c. versében így ír: „A szörnyű város mint zihálva roppant / eleven állat, nyúlt el a homokban.” Sokáig – és sokan ma is – úgy tekintettek, ill. tekintenek a városra, hogy az nem képes ellátni önmagát, kiszipolyozza a vidéket, abból él. Hazánkban ehhez társul még a fővárossal kapcsolatos vélekedés, amely nemes egyszerűséggel *vízfejnek* nevezi Budapestet, s majd' minden bajunk, nehézségünk okaként rendre ez kerül elő. Az utóbbi évtizedekben ehhez még azt tesszik hozzá, hogy a kommunisták az okai ennek, mert 1950-ben 23 várost és községet Budapesthez csatoltak. Megfelelnek ilyenkor két tényről: egyrészt Trianonról, mert akkor lett egy harmad akkora ország fővárosa, másrészt, hogy más európai országokban hasonló folyamatok játszódtak le – holott azokban az országokban (Németország, Ausztria, Nagy-Britannia) más volt a politikai berendezkedés.

Az Újszövetség záró könyvében viszont János apostol a mennyországot városként, az új Jeruzsálemként írja le. Pilinszky János *Egy város ürügyén* c. írásában azt mondja: „János evangélista sem véletlenül választott az új mindenség szimbólumául városleírást.”¹ Ferenc pápa is rácsodálkozik a Jelenések könyvének leírására: „Az új Jeruzsálem, a szent város (vö. Jel 21,2-4) az a cél, amely felé az egész emberiség vándorol. Érdekes, hogy a kinyilatkoztatás azt mondja, hogy az emberiség és a történelem beteljesedése egy városban valósul meg.”² Egyesek azt vallják, hogy kultúránk városi kultúra, hogy az igazán komoly szellemi teljesítmények csak a városban jöhetnek létre. Egyenesen azt állították, hogy „a városi levegő szabaddá tesz” – utalva arra, hogy a falu (és a kisváros) oly mértékben egynemű gondolkodásában, kötött szokásrendszerében, hogy semmiféle eltérést nem fogad el. A korábbi egyértelmű és harmonikus kapcsolatot Móra Ferenc írta le *Falu és város* c. rövid jegyzetében. Egy bekezdést érdemes idézni

¹ Pilinszky János: *Publicisztikai írások*, Osiris Kiadó, Bp. 1999.

² Ferenc pápa: *Az evangélium öröme*, 71.

ebből: „Ha valaki éntőlem azt kérdezné, a falut becsülöm-e többre vagy a várost, azt felelném: – Először te mondd meg nekem, hogy a jobb szemedet becsülöd-e többre, vagy a bal szemedet? – Erre a kérdésre természetesen csak azt lehet felelni, hogy az ember az egyik szemét csak úgy megbecsüli, mint a másikat. Egyforma hasznát veszi mindkettőnek, és csak a kettővel együtt lát tökéletesen. Így áll a dolog a faluval és a várossal is. Kiegészítik egymást, rá vannak szorulva egymásra, és nagyon szerencsétlen ország volna az, amelyik csak faluból vagy csak városból állna.”³

Egyensúlyra törekvés

Korunkban nehezebb észrevenni az egymásra utaltságot, a kiegészítő jelleget, a különbözőségekből fakadó előnyöket és gazdagságot. Már azt is nehéz meghatározni, hogy mi a város és mi a falu/község, hiszen legkisebb városunk alig ezer (Pálháza a Zempléni hegységben), a legnépesebb községünk meg több mint tízezer lakosú (Solymár Pest megyében 10 300 lakossal). Városaink közül nagyon sok csupán rangjában (hivatalos besorolásában) város, mert nem tölt be a környezete számára központi szerepkört. A korábbi város-falu különbségek a közművesítettség tekintetében is lecsökkentek.

Egy város és a környező falvak ma is lényeges, nélkülözhetetlen szerepet töltenek be egymás életében. Egerben, a város természeti adottságai miatt nincs alkalmas hely családi házak építésére évtizedek óta; a város lakói napi és hétvégi pihenésük jelentős részét a szomszédos falvakban találják meg (Noszvaj, Szarvaskő, Egerszalók), a város strandfürdőjébe „be nem férők” Egerszalókon és Demjénben fürödhetnek. A Bükk erdeiben kirándulhatnak a városlakók és a vendégek (Felsőtárkány), a város vízbázisának jelentős része Felsőtárkány és Szarvaskő területén fekszik, még az egri gyógyfürdő egyik vize is Andornaktályáról érkezik csővezetéken a fürdőbe és a reuma-kórházba. A város felhasználta területét, ezért kommunális hulladéklerakója szintén az egyik szomszédos településen található. A híres egri

borok alapanyaga, a szőlők jelentős része más települések területén érik be, de egy borvidékként képesek csupán az országos illetve nemzetközi megjelenésre, együtt tehetnek szert hírnévre.

A város pedig szolgáltatásokat nyújt a környéken élőknek. Itt épült fel a kórház, a szakorvosi rendelőintézet, a középiskolák és a felsőoktatás intézményei, a zeneiskola, a múzeum, a levéltár, a híres könyvtárak, a turisztikai látnivalók jelentős hányada az egri vártól a földalatti városon át számos műemlék épületig.

A város a jövő?

Mind a természeti, mind a társadalmi rendszerek jellegzetessége, hogy pontjai közül néhány kiemelkedik, s a többinél nagyobb jelenőségre tesz szert.⁴

Az emberek városba költözése nálunk a II. világháború utáni évtizedekben következett be nagyobb arányban. Ennek oka a szocializmus politikája, amely a nagyipart erősítette, s az állami lakásépítést a városokra összpontosította. A munkahely, az ellátó intézmények és az állami támogatás lakás elérhetősége a városokba vonzotta a fiatalságot és a mobil középkorosztályt. Ez a falvak létszámának radikális csökkenését okozta, egészen odáig, hogy 1968-ban Gyűrűfűt utolsó lakója is elhagyta. Ha körül-nézünk a világban, azt láthatjuk, hogy a nem kommunista vagy szocialista országokban is

”

„Nagyon szerencsétlen ország volna az, amelyik csak faluból vagy csak városból állna.”

³ Móra Ferenc: *Csicseri történetek*, Fapadoskönyv Kiadó Budapest, 2010, 2012.

⁴ Barabási Albert-László: *Behálózva – A hálózatok új tudománya*, Helikon Kiadó, Budapest 2013.

”

A város és a vidék kapcsolata emberi kapcsolat, rajtunk múlik, hogy megértjük-e egymást.

megtörténtek ugyanezek, például Olaszországban 1980-ban egymillió vidéki ház állt üresen. Nálunk a mezőgazdaság iparosítása nagy arányban csökkentette a munkaerőigényt. 1949-ben a dolgozók 39%-át hazánkban a mezőgazdaság foglalkoztatta, ma ez az érték 10% alatti; nem véletlen tehát, hogy a népesség fogyása éppen az agrármezőkben erős (pl. Békés megye lakossága 2001 és 11 között több mint 10%-kal csökkent).

A város egyre inkább az emberiség otthona, hiszen egy évtizede immár többen élnek a Földön városokban, mint falvakban. Az Európai Unióban ez az arány még magasabb: hazánkban 70% körüli, egyes nyugat-európai országokban 80% feletti. A tendencia egyelőre megállíthatatlan, azon kell tehát dolgoznunk, hogy városaink, még a nagyvárosok is emberi életkörülményeket tegyenek lehetővé. Azon is kell fáradoznunk, hogy a nagyobb városokból kiköltözők megtalálják helyüket, mert az őslakosok gyakran fenntartásokkal fogadják a jövevényeket, azok pedig nem egy helyen átveszik az „uralmat” – várost akarva alakítani a falvakból.

Felelősség a vidékért

Kiemelten foglalkoznia kell a magyar társadalomnak a vidéki Magyarországgal, mert az 1980 óta fogyó népességű országban a legveszélyeztetettebbek a külső és belső periférián fekvő

apró- és törpefalvak.⁵ Ezekben a társadalom egészséges szerkezete drámai módon megropant. A falugondnoki hálózat és a tanyagondnokság sokat dolgozik e területen, de mindent nem képesek megoldani.⁶ Nem zárható ki az sem, hogy sok település és tanya a jövőben meg fog szűnni. Ezekkel a területekkel is azonban gondolnia kell a társadalomnak, mert a „természetnek való visszaadás” sem megy magától – amibe az ember egyszer beavatkozott, arra gondot kell viselnie.

A város és a vidék kapcsolata emberi kapcsolat. Valójában rajtunk múlik, hogy megértjük-e egymást, hogy az erősebb – jelen esetben a népesebb város – visszaél-e a hatalmával. John Nash 1994-ben azért kapta a közgazdasági Nobel-díjat, mert bebizonyította, hogy a társadalom életének számos területén kártékony a verseny, s a jó megoldás az együttműködés. A városoknak és a vidéknek is ez lehet az útja. Ha például összefognak, akkor a falvaknak is jut az iparüzési adókból, nem kell a vidéki településekre is ipart telepíteni a megélhetéshez, ami megterheli azt a vonzó környezetet, amiért jó ott élni.

Sokakat ugyanis ma is vidékre húz a szíve. Schäffer Erzsébet csokorba gyűjtötte a kiköltözők érveit: „...távol a várostól, a természetben élve minden könnyebben megy. Mármint a fontos dolgok. Érzékeny embernek maradni. Gyereket nevelni. A munka becsületét megtapasztalni. Teljes életet élni. Egységben lenni a kerek világgal. Fűvel, fával, csillagokkal. Lelki békét találni. Hitet megőrizni. Reggelenként újrakezdeni.” De azonnal hozzáfűzi: „mindezt persze bárhol megteheti és meg is teszi az ember. Lakótelepen és szuterénban, villában és sorházakban, városban vagy tanyán. Mert élhetsz bárhol, az a fontos, ki vagy és merre tartasz.”⁷ Ennél jobb végszót nem is találhatnánk. //

Foto: wikimedia.org

5 A perifériák az országnak azok a területei, ahonnan a legközelebbi legalább 20 ezer fős város fél óránál hosszabb idő alatt érhető el. (Lechner Tudásközpont, Térport) Az aprófalvak legfeljebb 499 lakost, a törpefalvak legfeljebb 199 lakost fogadnak magukba.

6 A falugondnoki hálózatot 1993-ban hozták létre, kezdeményezője Kemény Bertalan volt. Ő lett a Falufejlesztési Társaság első elnöke is.

7 Schäffer Erzsébet: *Szelídszertnye*. In: Schäffer Erzsébet: *Hol vagy? Nők Lapja Műhely – Centrál Könyvek*, Bp. 2017.

Egy nap a vidékért

Problémafelvetés,
útkeresés és közösség
az Újkígyósi Második
Országos Vidéktalálkozón.

Foto: Papp Gábor

► Szerkesztette: Kovács Bertalan //////////////

Vidék, a nemzet lelke – e mottó jegyében hívták életre keresztény gondolkodású gazdák és polgármesterek immár másodízben ezt az egész napos a rendezvényt, hogy lehetőséget adjanak a vidék jelenéért élő és jövőjéért aggódó emberek közötti találkozás és párbeszéd számára. Nem titkolt céljuk volt az is, hogy közelebb hozzák a városi és falusi embereket egymáshoz, s hogy egy olyan légkört teremtsenek, ahol legalább egy napra a pénz és az érdekek helyett az emberi, baráti kapcsolatok válnak a vezérlő elvvé. A szakmai jellegű előadások mellett színes kulturális műsorral, kézműves és termelői kirakodóvássárral, gyerekprogramokkal és finom bográcscsok ebédrel várták az érdeklődőket. Az egész napos együttlétre Bőjte Csaba atya biztató szavai és a zárószentmise tették fel a koronát. Az előadások és a kerekasztal beszélgetés során leginkább a problémák, kihívások, megoldandó feladatok kerültek terítékre, a rendezvény végkicsengése mégis a remény, a közös cselekvésbe vetett hit, ahogy azt az alábbi benyomások is aláhúzzák. Külön köszönet illeti a program újkígyósi házigazdáit, akik a még mostoha időjárással is dacolva mindenben segítették a vidéktalálkozó lebonyolítását.

„Engem személyesen nagyon megfogott ez a rendezvény – írja Aracki Krisztina. – Augusztus végén találkoztam először a kezdeményezéssel, amikor is egy megbeszélésen a Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár igazgatónőjét kellett helyettesítenem. Nem igazán tudtam, hogy hova is megyek, hiszen először találkoztam magával a Fokoláre Mozgalommal. A megbeszélésen résztvevő emberek személyiségével és törekvéseivel nagyon gyorsan tudtam azonosulni. Számomra is fontos a vidékfejlesztés: az új közösségek teremtése, a meglévők fejlesztése vagy akár

régi közösségek újjáélesztése. Hiszem, hogy az emberek a közös célok elérése érdekében a lehetetlent is képesek megvalósítani. Ehhez elengedhetetlen, hogy merjünk egymás felé nyitni. Erre nagyon nagy szükség van, hiszen olyan nehezen tudunk bármiért is lelkesedni, egymás iránti pozitív érzelmeinket kinyilvánítani, miközben túl sokat panaszkodunk. »Merjünk egymást szeretni, merjünk egymásnak szépeket mondani!« – ahogy Bőjte Csaba testvér mondta a vidéktalálkozón tartott előadásában. Szívből remélem, hogy a Harmadik Országos Vidéktalálkozón is ott lehetek.”

Egy másik résztvevő pedig így fogalmazott: „Egy számomra eddig ismeretlen élményben volt részem Újkígyóson. Minden olyan valóságos volt (a gazdák és más előadók példája is), nem pedig elvont, ideális. Éppen olyan, amilyenben mi élünk. A kis vajdasági gazda, akinek málnái aranyszemű málnák voltak, számomra egy személyben megtestesítette az egész Vajdaságot. Nagyon megszerettem, bár nem volt alkalmunk beszélgetni egymással. Tetszett az, hogy bár nem sok szó esett lelki dolgokról, de a találkozó mégis lelki volt. A kisebb csoportokban megélt lelki egység a tetteken keresztül beszélt, ahogyan a résztvevők egymáshoz viszonyultak vagy ahogyan kimondtak egy-egy szót. Azt hiszem, itt nálunk is erre lenne szüksége az embereknek. Mifelénk a férfiak a gyakorlat emberei, nem a sok szép elméleté, ezért nagyon sokan, bár a lelkiület megélik a hétköznapiakban, de távol maradnak a Fokoláre Mozgalom találkozóiról. Nagyon kár, mert ez a lelkiület nagyon közel áll az emberekhez, csak meg kell találni a megfelelő nyelvezetet. Lehet, hogy ez a hétvége egy szikra volt.”

A vidék helyzetéről beszélgettünk Kovács Terézzel, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanárával és Bertényi Gáborral, az Agri Kulti Kft. munkatársával és a budapesti Szimpla Kert társalapítójával.

■ Vidék, a nemzet lelke – így szól a találkozó mottója. Hogyan kell ezt érteni?

Bertényi Gábor: Az én olvasatomban ez azt jelenti, hogy egy élhető, működőképes, sokszínű és fenntartható vidék nélkül nincs sok értelme a nagyvárosokról sem beszélni hosszútávon. Rettenetes iramban ürülnek ki a vidéki települések, de különösen is az aprófalvak. Azonban amikor ennyire dinamikusan változik a környezetünk és tele van szociális krízisekkel, akkor egy reziliens és jól működő vidék teljesen elengedhetetlen bármilyen típusú tervezéshez. A nagy kérdés, hogy a vidék vajon mitől lehet több, mint pusztá díszlete vagy egyszerű kiszolgáló zónája a nagyvárosnak, és miért nincs jövője egyiknek sem a másik nélkül.

■ Milyen szerep jut a vallásnak a vidék életében?

Kovács Teréz: Én a Vajdaságból származom, és az utóbbi időben sokat foglalkoztam a határon túli kisebbséggel. Ezekből a kutatásokból az derül ki, hogy éppen a kritikus helyzetekben egyre jobban előtérbe kerül a vallás fontossága. A helyi magyaroknak, akik ottmaradtak – merthogy ott még jobban érvényesül az a tendencia, hogy kiürül a vidéki térség – a hagyomány, a nyelv és a vallás az, ami összetartja őket. A kommunizmus ideje

alatt sajnos nagyon sokan – különösen azok, akik érvényesülni akartak – elhagyták a vallást egzisztenciális okokból. De amikor a helyzet rosszabbra fordul, az emberek rájönnek arra, hogy nincs más, minthogy az Úrhoz forduljanak.

■ Hogyan válhat a közösség a vidék megtartó erejévé?

Kovács Teréz: A falvakban, a kistelepüléseken a legfontosabb személy a polgármester. A rendszerváltás után megadatott nekünk az a lehetőség, hogy magunk közül választhatjuk ki a település első emberét. A kistelepüléseken akár egy polgármester is csodákat tehet, azonban nagyon fontos, hogy ne egyedül próbáljon mindent megoldani – merthogy sokszor ez is előfordul –, hanem találjon magának egy csapatot. Egy olyan közösséget, akikkel együtt próbálja megvalósítani, amit elképzelt. Amikor összeáll ez a csapat és elindul valami, akkor ezt mások is látják és ők is tudnak csatlakozni. Az a fontos, hogy minél több embert tudjanak bevonni azokba a folyamatokba, amelyek előremutatóak a megélhetés, a helyben maradás és a boldogulás szempontjából az adott településen.

Bertényi Gábor: Szokás mondani, hogy amikor már a patikus és az iskolaigazgató is elhagyja a falut, akkor annak a településnek befelegzett. Mindig van pár ember, még a legapróbb falvakban is, akiknek egészen egyszerűen valahogy az a funkciója, hogy ők a megtartó erő azon a helyen. Erre sok helyen látunk példát. Másrészt viszont, bár nem olyan mértékben, ahogy a kiürülés tapasztalható, de van egy erős visszaáramlás a városból a vidék felé. Ezt egyfajta csömört követő újrakezdesi igény hajtja, ami párosul egy „agrár-idealista” elvágódással a nagybetűs Natúrba. Az ilyen helyeken új típusú közösségek teremődnek. Hogy aztán ezek a közösség hogyan integrálódnak a falu eredeti szociális struktúrájába, az egy óriási kérdés, én egyelőre nem tudnék rá válaszolni. Az mindenesetre biztos, hogy ha nincs valamilyen közösség, akár visszaáramlott, akár ottmaradt, akkor jövő sincs.

A globális ökológiai folyamatok a mezőgazdaságban is éreztetik negatív hatásukat. Petróczi

István kutató agrármérnök előadása az újkígyósi vidéktalálkozón hangzott el.

Számos negatív prognózist lehet hallani bolygónk állapotáról. Az egyik gyakran ismételt probléma a túlnépesedés: jelenleg percenként 140 ember születik a világon. Ha ez így folytatódik, meghaladjuk a tíz évvel ezelőtti előrejelzést, amely szerint száz év múlva lettünk volna kilencmilliárdan: a mostani helyzet szerint 2050-re fogjuk elérni ezt a számot. Ha viszont többen vagyunk, többet fogyasztunk és több hulladékot is termelünk, tehát világos, hogy visszafogottabban kell élnünk. Egy másik globális ökológiai kihívás a hírekben is újra meg újra felemlített klímaváltozás, ami valójában jól definiálható fizikai-kémiai folyamatok következménye. Mi magunk is, akik növénytermesztésben, mezőgazdaságban dolgozunk, ennek kézzelfogható hatásait is tapasztaljuk. Néhány éve, részben a saját szkepticizmusomtól vezérelve úgy döntöttem, utánaszámolok mindannak, amit a nemzetközi sajtó állít a klímaváltozás súlyosságáról: összevettem a saját kísérleti telepünk adatait a szegedi meteorológiai adatbázissal, és elvégeztem egy elemzést. Ebből egyértelműen kiderült, hogy az elmúlt 50 évben Szegeden a telek tendenciózusan egyre enyhébbek, mind a minimum-hőmérsékletben, mind a fagyos napok számában, a nyarak pedig egyre melegebbek. Egyre több a hőségnap és egyre szélsőségesebb a csapadék-eloszlás: néha egyszerre lezuhan egy hónapnyi mennyiség, aztán két hónapig egyáltalán nincs csapadék. A változó klímában a növénytermesztő dolga is egyre nehezebb. Négy évvel ezelőtt például egyik pillanatról a másikra beköszöntött egy sárgarozsda-járvány, ami megtizedelte a búzáinkat.

Cs. Szabó Zsuzsanna

Ez akkor egy sokszerű hatás volt, az oka viszont egyszerű: nem volt tél. Egy másik gond a növénytermesztés sokszínűségének csökkenése. A környezeti rendszerünk összetettségében nagy ellensúlyozó erő van: minél egyszerűbb egy növényi termesztési rendszer, annál sérülékenyebb. A növénytermesztésben néhány évtizeddel ezelőtt nagyon sokszínű vetésszerkezettel dolgoztak a gazdák, mostanra azonban nagyon sok növény eltűnt és a vetésszerkezet lényegében négy, jól gépesíthető növény termesztésére egyszerűsödött.

Vidék, a nemzet lelke – így szól a vidéktalálkozó jelmondata. Hagyományosan a vidék szolgáltatta a nemzet számára a „táplálékot”, az élelmiszert, de ennél többet is adott: a lélek táplálékát. A vidék ugyanis a táplálék mellett mindig is egy állandó erőforrás volt. A város fontos, mert a klasszikus értelemben vett modernizációt képviseli, de kiszolgáltatottá válik a vidék nélkül. Ma azt tapasztaljuk, hogy a vidék egyre nehezebb helyzetbe kerül. Én azonban optimista vagyok: hiszek abban, hogy a negatív folyamatok – a generációváltás problémája, a vidék kiürülése – vissza is tudnak fordulni: erre sok helyen látunk példákat. Ha az emberek egymásra találnak a közösségben, és maga a közösség megtalálja a jó vezetőit – a polgármestert és a lelki vezetőt –, akkor van kiút a vidék számára. ///

Fotó: Zemlényi Eszter archívumból

Nem vagyok egyedül a színpadon

Fiatal kora ellenére számos sikert tudhat maga mögött. Zemlényi Eszter énekművésszel beszélgettünk az ide vezető útról.

► **Feltserné Bernáth Mária** //

■ **Édesanyád, Zemlényi Katica, Székesfehérvár meghatározó zenei egyénisége, sikeres karvezető. A családban is zene vett körül?**

Anyi minden volt a családban, ami a zenére nevelt minket, és soha nem erőszakos módon. Mi ezt elképesztően élveztük, együtt zenélni, együtt énekelni, karácsonykor együtt készülni a pástorjátékra. Egy egészen furcsa családi közeg volt a miénk attól, hogy a templom mellett nőttünk fel, és már csak ezért is természetes volt, hogy mellettünk szól az orgona, mellettünk szól a kórus, ahová együtt járunk. Édesanya kicsi dallamokat talált ki, mint például „Hajpánt, szemüveg, jó éjszakát gyerekek”, és ezzel kapcsolta le a villanyt, ilyenből pedig volt vagy tíz-húsz, picike kis dallamok, melyek állandósultak az életünkben. Szerettük ezeket, mi az énekléssel játszottunk. Szabadon

hagytak, hogy improvizáljunk vele, benne legyen a mindennapjainkban. Amikor iskolát kellett választani, akkor a szüleim megkérdezték, hogy matematika vagy ének, mert hozzánk közel egy matekszakos iskola volt, a város túlsó végén pedig egy zenetagozatos. Én mondtam, hogy hát én inkább énekelnék, ők pedig vállalták, hogy akkor énekelni megyünk. Később a hangszerválasztásban, és minden másban is ott voltak a háttérben. És együtt voltak ott, egyáltalán nem lehet azt mondani, hogy az éneklés Édesanyától jön, mert Édesapának is ugyanolyan szép a hangja. Minden húsvétkor Édesapa énekelte Jézus szerepét a Passióban, Édesanya vezényelt, mi meg ott voltunk a kórusban. Ennyire családi volt a zenei közeg, amiből mi jövünk. És ez nem csak rám vetült ki, hiszen az öcsém az Operaházban dolgozik, mint

”

„A családomra, testvéreimre és tanárainra mindig számíthattam.”

ügyelő, a húgom pedig egy fantasztikus kiskórust hozott létre az iskolájában, egy elképesztő tanárnő lett belőle, és ő is mindent-mindent a zenével old meg, amit csak tud, a kislányának is énekel, ahogyan Édesanya tette. Nagyon büszke vagyok rájuk, és ez mind otthonról jön.

■ Már hatévesen az éneklést választottad. Egyenes út vezetett tehát az énekesi karrieredig?

Nagyon szerettem énekelni, de sokáig nem gondoltam az énekesi pályára. Még a gimnáziumi évek alatt volt egy súlyosabb betegségem, és éppen azt a területet érintette, amit használok éneklés közben, a torkomat, arcüreget. Csodával határos módon egy olyan orvost kaptam, aki hihetetlenül odafigyelt mindenre, mert énekes volt a saját lánya is, tehát pontosan tudta, hogy mit jelent az, hogyha valamit le akar nyomni a torkomon, szondáztatni akar, arcüreget nézni, tisztítani. Tudta, hogy ez mit jelent hosszútávon, meddig nem tudok vele énekelni. Ennél jobb kézbe nem kerülhettem volna, máig hálás vagyok neki. Szerencsére teljesen meggyógyultam, de ha akkor máshoz kerülök, aki nem érti ennyire ennek a fontosságát, akkor lehet, hogy remekül tudnék most vezényelni. Végül a nehézségek után elsöre felvettek a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol tanári pályára készültem. Miután elvégeztem a tanárképzőt, volt egy üres évem, amikor nem tanultam még tovább, rengeteget dolgoztam színházakban, kórusban énekeltem, és akkor jöttem rá, hogy mennyire hiányzik nekem a szólista pálya. Maga a hiányérzet vezetett el oda, hogy én ezt akarom csinálni. Így azután, mikor felvettek az Akadémiára, oratórium-dal szakra, akkor azt már nagyon tudatosan vittem végig. Nyilván voltak buktatók, mi az, ami előre visz, és mi az, ami nem, kik vannak mellettem, akik segítenek, és ki az, aki nem.

Zemlényi Eszter kétszeres Fischer Annie Ösztöndíjas énekművész. 2013-ban diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, mint Oratórium-dal énekes, Halmái Katalin tanítványaként, 2016-tól Kertesi Ingrid az énekmestere. Számos nemzetközi énekverseny díjazottja, külföldi és hazai fesztiválok, opera- és oratórium előadások állandó meghívott vendége. Koncertezett többek között a Nemzeti Filharmonikusokkal, a Magyar Rádió Művészeti Együtteseivel, a Budapesti Fesztiválzenekar Barokk Együttésével, az Orfeo Zenekarral, a Magyar Állami Operaházban Blonde szerepében debütált. Több más operaszerep után 2018-ban Paminát (Varázsfuvola) játszotta a Miskolci Nemzeti Színházban.

A családomra, testvéreimre és tanáira mindig számíthattam, ez biztonságot adott, de sajnos nem mindenki áll melletted akkor, amikor rálépsz egy ilyen pályára, és sajnos volt néhány barátom, akit elvesztettem. Az akkori vőlegényem egy nap azt kérte tőlem, hogy ne énekeljek, mert ő nem ilyen családkepet képzel el. Éljem ki egy ideig, persze, de hosszútávon ne folytassam. Hiszen egy befutott énekes hány estét tölt otthon? Nagyjából nullát. Elég nehéz erre családot építeni. Ezt megértettem, de nem is azért mondtam végül nemet erre a kapcsolatra, mert mindenképp énekelni akartam, hanem mert nem szerettem volna, hogy egy ilyen gáttal menjünk neki az egész életnek, hogy én ezt vagy bármi mást egyszerűen nem tehetek meg. Azóta eltelt pár év, és néhány hete újra menyasszony vagyok. A vőlegényem szintén nagyon elhivatott, rajong a szakmájáért, a tengeri bűvárokodásért, és talán ezért is működik ez a kicsit extrém helyzetünk, mert igazán értjük a másik szakmai rajongását, nem akarjuk lebeszélni, megváltoztatni a másikat ezen a téren sem, annak ellenére, hogy persze nem egyszerű már csak egy országban lenni sem.

■ Te alapvetően szólista vagy. Ez nem túl magányos műfaj?

Én mindig azt szerettem, amikor nem egyedül vagyok színpadon, hanem sokan vagyunk együtt. Egy énekes valójában sosem egyedül, mindig ott van mellette a zenekar, a zongorista, vagy bármilyen együttes, éppen mire íródott a darab. De különösen is szerettem a kamarazenélést, ahol nem kíséret és szólista van, hanem együtt dolgozunk, együtt születik meg valami, nem összerántott két próba alatt, hanem igazi közösségi folyamatban. A főiskolán nekem picit kevés volt ebből, ezért kerestem még külön is kamaracsoportokat. De az igaz, hogy a szólóéneklés egy teljesen „énközpontú” életet alakít ki. Folyton magamra kell figyelmem: mit eszem, mit csinálhatok és mit nem a koncert előtt, én hogyan készülök fel, én hogyan „edzem” magam. Mi történt velem aznap, hogy működik éppen a hangom. Mindenre figyelni kell, és persze nemcsak fizikailag, hanem lelkileg is. Ebből az önmagamra figyelésből engem a tanítás tud kiszakítani, egyensúlyba hozza az életem, mert azokban a pillanatokban nem magammal foglalkozom, hanem a tanítvánnyal, hogy velem mi van, mi

Fotó: Gál-G. Parti Dóra

”

„Az a vágyam,
 hogy olyan
 kapcsolatom
 legyen
 a Mennyei
 Atyával,
 hogy mindig
 Őt vigyem
 a színpadra.”

Eszter édesanyjával

Fotó: Zsemlényi Eszter archívumából

történik a testével, a lelkével, milyen volt a napja, hogy kelt fel, mi történt a munkahelyén, meddig mehetek el vele aznap. Ezért szeretném folytatni és nem elhagyni a tanítást, hogy az én életem ne legyen annyira énközpontú, amennyire nagyon sokszor egy dívának az.

■ **Mikor jöttek az első sikerek, visszajelzések?**

Hogyan alakult ez a pálya, ami aztán elvezetett több nemzetközi verseny dobogós helyéig?

Már az egyetem alatt sokat, sokféle énekeltem, így felfedezték, hogy létezem, van munkabíró képességem, ha valamit elvállalok, akkor bizonyos színvonalon megcsinálom, elkezdtek jönni a felkérések. Abból alakult ki minden, hogy ahová első alkalommal hívtak énekelni, mert mondjuk kiesett vagy lebetegedett valaki, utána mindig visszahívtak, és elkezdtek szaporodni ezek a visszahívások. Az első nagy örömöm, sikerem az egyetemi diplomám volt 2013-ban, mert régóta nem történt olyan, és igazán ritka dolog azóta is, hogy valaki minden tanártól ötöst kapjon a diplomahangversenyére, ez egy nagyon jó első visszazigazolás és fontos pont volt az életemben. Aztán sok nagyszerű felkérést kaptam, például az Operaházban énekelhettem Blonde szerepét Mozart Szöktetés a szerájából, s éppen próbáltunk, amikor kiderült, hogy megkaptam a Fischer Annie ösztöndíját, ami az egyik legmagasabb állami elismerés és ösztöndíj, amit egy fiatal művész megkaphat, mind anyagi, mind presztízsértékében. Ez 2016-ban annyi lehetőséget és segítséget jelentett nekem, hogy 2017-ben

azért nem pályáztam meg újra, mert egyszerűen úgy éreztem, hogy ezt a segítséget más is kapja meg, én pedig már látom, hogy a következő évben jól leszek. 2017 tényleg sikeres év volt, az észtor-szági Klaudia Taev énekversenyen, amit a Baltikum legnagyobb énekversenyének neveznek, harmadik helyezett lettem. Nagyon nagy verseny volt, 38 ország több száz énekeséből válogattak fiatal tehetségeket, maga a döntő ötfordulós volt, és óriási anyagot ölelt fel. Nem sokkal utána kimentem Erdélybe, Édesanya is elkísért, mert rájöttünk, hogy én sosem vagyok otthon, úgyhogy inkább ő jöjjön el velem, így ott volt ő is, amikor ezen a nemzetközi énekversenyen második helyezést értem el. Ezek mind dobtak előre. Csodákat éltem meg, felejtethetlen élményeket szereztem, ebben az évben énekelhettem Bach János Passióját, Hamar Zsolt vezényletével, több koncertet adtam a Budapesti Fesztiválzenekarral, a Nemzeti Filharmonikusokkal és a Magyar Rádió Művészeti Együttesével. 2017 végére mégis nagyon hiányzott a kamara-élmény, hiszen az előző évben az ösztöndíjnak köszönhetően hihetetlen kamaraprodukciónak, kiváló zenészekkel tudtam együtt zenélni, úgyhogy gyorsan beadtam, így 2018-ban újra Fischer Annie-s vagyok.

■ **Hívónek vallod magad. Hogy érzed, Isten a szakmai utadban is benne van?**

Nagyon is. Hiszem, hogy az Ő akaratából vagyok itt, ahol. Hogy merre visz tovább az út, azt nem tudom, mert ez még nagyon az eleje. Lehet, hogy ez kívülről egy tudatosan épített karriernek tűnik, de én úgy érzem mindig a Mennyei Atyától kaptam a lehetőségeket, és csak olyanokat, amiket elbírtam. Ami történik velem, az az Ő vezetése, amiért hihetetlenül hálás vagyok neki. A Vele való kapcsolat darabról-darabra épül, zeneműveken keresztül ismerem meg Őt egyre jobban. Mikor elénekelek egy misét, egy passiót, megpróbálom megélni és átadni, ahogy a zeneszerző gondolkodott az Atyáról, ami által fejlődik az én hitem is. Mindenki máshol találja meg Istent, van, aki a természetben, van, aki a költészetben vagy másutt, én a zenében találok meg. Meghatározó, szinte záródklat-szerű nekem például a Messiaen-dalciklus, ha énekelek, számomra egy lelki gyakorlat. Az a vágyam, hogy olyan kapcsolatom legyen a Mennyei Atyával, hogy mindig Őt vigyem a színpadra. //

Történelmi idők

Ifjúság és püspökök közös tanácskozása

► Veres András //

Több tízezer fiatal közreműködésével, több hónapnyi megfeszített munkát követően valósult meg október 3 és 28 között Rómában az ifjúsággal foglalkozó püspöki szinódus, amely sok szempontból különleges volt.

Hogy ezeket a különlegességeket megértjük, nézzük csak meg, mik is jellemeznek egy szinódust! Először is, normális esetben – így az első, 1965-ös összejövetel óta minden alkalommal – kizárólag püspökök részvételével zajlik. Nos ezúttal, a történelem során először, nem egyedül ők határozták meg a főbb témákat, hanem bevonták a szervezésbe magát a görcső alá vett ifjúságot is. Ferenc pápa világosan látja, hogy a többnyire igen régóta fiatal püspök urak számára bizony nem mindig egyszerű a helyzetünket megérteni.

S hogyan másként tehetné ezt könnyebbé számukra, mint ha egyenesen bennünket kérdez? Az ő szívéhez, mint az közismert, egyébként is közel álló téma a fiatalok helyzete. Mindebbe a több hónapos, elképesztő mennyiségű előkészületbe minket a magunk nyelvén, a magunk eszközeivel, többek között a közösségi médián keresztül hívtak együttműködésre.

A püspökök és a résztvevő zsengék által meghatározott kérdések a következő témákat járták körbe: az egymás közötti,

illetve az Egyházzal való kapcsolatunk, helyünk keresése a világban, illetve, hogy hogyan tudunk megfelelni korunk olyan kihívásainak, amelyekkel szüleinknek még nem kellett szembenézniük. Mindenekelőtt természetesen annak megvilágítása volt a cél, hogy az Egyház miként tud mindezen kérdések megválaszolásában segítségünkre lenni.

Egy szinódus gyümölcse a probléma teljes körű megértése, nem pedig egy dokumentum, vagy rendelkezés kiadása, és feladata elsősorban tanácsadás a pápa részére, illetve a püspökök és a Szentatya közötti kötelék erősítése. Nem tartozik a hatáskörébe semmilyen általános utasítás az összes hívó számára, de megrendezése rendkívül fontos Egyházunk naprakészége érdekében.

E különleges ifjúsági szinódus lezárultával három fontos pontot emelt ki a Szentatya. Az első a *fül apostolsága*, vagyis az Egyház feladatai között az oktatás, a beszéd előtt kiemelt fontosságú a fiatalok meghallgatása, szeretettel, türelemmel. Második a *felebaráttá, közelivé válás*.

Ez már a tanácsadó és cselekvő szeretet helye, mindkettő fontos ahhoz, hogy a hit ne váljék egyoldalúvá. A harmadik pedig a *tanúságtétel Jézus baráti jelenlétéről*.

Ez egyben annak nyomatékosítását is

Fotó: Vatican News

jelenti, hogy az Egyház nem egy nyakunkra ülő intézmény, hanem a megváltottak boldog közössége.

Az idei szinódus egy másik különlegessége volt a remek hangulat, ahogy Kocsis Fülöp érsek metropolita fogalmazott: „nem a »jólneveltség« uralkodott a résztvevőkön, sokkal inkább az együttlét öröme.” Ezt megerősíthetem én magam is, hiszen volt szerencsém részt venni a fiatalság bemutatkozó estjén októberben, ahová a loppianói Gen Iskola (aminek jelenleg résztvevője vagyok), a Sophia Egyetem, és a Centro Gen tagjai meghívást kaptak nem csak részt venni, de táncolni, illetve prezentálni is.

Az Olaszországban élő Genek, a Fokoláre Mozgalom ottani fiataljai már az előkészítésben is részt vettek, nem pusztán, mint a katolikus ifjúság tagjai, hanem konkrét meghívást kaptak, hogy a tavaszi előszinódust segítsék tapasztalataikkal, illetve, ami még talán ennél is fontosabb, hogy a megfáradt szervezőgárdát animátorokként és hangulatfelelősként segítsék. Jelenlétük a gördülékeny munka egyik fontos pillére volt.

Bízhatunk benne, hogy a szinódus elvégzett munkája a jövő Egyházának és ezáltal mindannyiunknak javára válik, s javaslom, hogy a Ferenc pápa által megfogalmazott három pontot mi magunk is kezdjük élni, hiszen az Egyház mi vagyunk! //

Források: www.synod2018.va; www.magyarokurir.hu

újjváros 2018/6. november–december

Fotó: kotoszoblog.hu

Az EcoOne munkacsoport cikksorozata sorra veszi napjaink legégetőbb ökológiai kérdéseit. Első írásukban átfogó képet adnak a jelenlegi helyzetről.

Az egyéntől a globális szintig

A környezeti problémák megoldásához összefogás szükséges.

► Szerkesztette: Soós Rita //////////////

Nagynevű tudósok és befolyásos szervezetek évtizedek óta kongatják a vészharangot: ha nem változtatunk eddigi életmódunkon, drámai változások fognak bekövetkezni már a jelen generációk életében is. Az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) legfrissebb jelentése szerint az emberiségnek 10-12 éve van arra, hogy reagáljon a változásokra, különben soha nem látott katasztrófa elé néz az egész emberiség. Ugyanakkor ezt a jelentést arról az oldalról is lehet nézni, hogy a leghitelesebb tudományos vizsgálatok legaprólékosabb összevetése nyomán azt állíthatjuk: van még reális lehetőség a globális hőmérséklet-emelkedés 1,5°C-nál való megállítására, igaz, csak nagyon komoly és határozott lépések árán. Bizakodásra

ad okot, hogy napjainkra felgyorsult a világméretű környezetszennyezéssel kapcsolatos párbeszéd annak köszönhetően, hogy a globális politikai szereplőktől kezdve az egyházakon át a civil szféráig egyre többen látják be az azonnali cselekvések szükségességét.

Akár a hazai, akár a nemzetközi sajtó cikkeit böngésszük, se szeri, se száma a környezeti problémákról szóló tudósításoknak – gondoljunk csak a műanyagszennyezéssel, a szárazsággal vagy egyéb szélsőséges időjárással kapcsolatos hírekre. Előrelépés, hogy az ökológiai lábnyom fogalma ma már egyre inkább a közbeszéd része, valamint egyre több cikk számol be arról is, hogy nemzetközi és hazai döntéshozók, különböző vallási közösségek vagy éppen civilek – kortól, nemtől, fajtól, iskolai végzettségtől függetlenül – milyen konkrét lépéseket kívánnak tenni a megoldás érdekében.

A nemzetközi szervezetek és testületek szerepe

Rengeteg tudományos testület, nemzetek felett álló politikai szövetség és civil alapítvány jött létre a világ jobbítására az elmúlt évtizedekben. Jelenleg is intenzív társadalmi vita van ezek illetékességéről és a nemzetállamok szuverenitását befolyásoló szerepéről. Elég csak a híroldalak kommentjeit böngészni, rögtön szembe tűnnek az indulatok és az összeesküvés-elméletek. Az aggodalmaknak kétségtelenül van alapja, ugyanakkor a higgadság ebben a kérdésben is elengedhetetlen. E szervezetek – túl azon, hogy nagy lobbierővel rendelkeznek – rengeteg információ gyűjtőpontjai, és különleges szerepük van a globális problémák feltárásában, valamint a rájuk adott válaszok megfogalmazásában. Bár a hazai közvélemény a leghevesebb vitákat generáló migráció illetve terrorizmus kapcsán hall róluk leginkább, azonban számos olyan témában érintettek, amelyek szintén súlyosak, mégsem éri el sokak ingerküszöbét. (pl. óceáni műanyagszennyezés, drogkereskedelem, élelmiszerválság, vízhiány, járványok). A 2007-ben Nobel-díjjal kitüntetett *Éghajlat-változási Kormányközi Testület* (angolul: Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) a világ legkiválóbb éghajlatkutatóit tömöríti. 1988-ban hozták létre az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) és a Meteorológiai Világszervezet (WMO) kezdeményezésére azzal a céllal, hogy összegyűjtse és értékelje az emberi tevékenység által kiváltott klímaváltozással kapcsolatos kutatási eredményeket. Saját kutatást nem végez, hanem tudományos publikációkat dolgoz fel, és ezek tartalmát foglalja össze jelentéseiben. Munkája fontos hivatkozási alapot nyújt a nemzetközi klímátárgyalásokhoz.

Az IPCC eredményei alapján határozták meg az első számú célkitűzést és politikai programot, mely szerint a globális átlaghőmérséklet-emelkedést 2 °C alatt kell tartani annak érdekében, hogy elkerüljük a klímaváltozás legsúlyosabb következményeit. Megállapították, hogy a globális felmelegedés elsődlegesen az emberi tevékenységhez köthető, s az üvegházhatású gázok fokozódó kibocsátásával megnő a visszafordíthatatlan változások valószínűsége. Az éghajlatváltozás az egyre szélsőségesebb időjárási események intenzitásában és gyakoriságában figyelhető meg. A világ 195 országa által aláírt ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény (UNFCCC) és a párizsi klímaegyezmény is az IPCC előrejelzéseit veszi alapul.

Az IPCC legutóbbi jelentése arra is felhívja a figyelmet, hogy ha nem változtatunk a kibocsátás ütemén, 2030 és 2052 között érhetjük el a 1,5 °C-os globális

felmelegedést. Ennek a hatásai sokkal erősebben érződene, mint ma, és a helyzet tovább romlana, ha 2 °C-kal melegedne föl a légkör. A 2010-es szinthez képest 45%-kal kell csökkentenünk a károsanyag-kibocsátásunkat, ha a drámai változásokat lassítani szeretnénk.

A szakértők szerint van esélyünk erre, de azonnali cselekvésre lenne szükség; olyan átalakulásra, ami a gazdaság minden területét és a társadalom összes szintjét érinti.

Sajnos városi legenda az az elképzelés, mely szerint a Kárpát-medence védett lenne az éghajlati szélsőségektől.

EcoOne munkacsoport

Az *EcoOne* az ökológia és a természetvédelem iránt elkötelezett, a környezettudományok területén dolgozó szakemberek és felelős állampolgárok kezdeményezése, akik egy sokoldalú, a természet- és humán tudományok eredményeit integráló szemlélettel közelítenek az égető környezeti kérdésekhez. Fő célkitűzése, hogy korunk társadalmi, technikai és gazdasági fejlettségének szintjén – a különböző kultúrák és vallási hagyományok bölcsességi tanítását integrálva – újraértelmezze ember és természet kapcsolatát, és ebből fakadóan növelje a felelősséget és az elkötelezettséget, valamint a közös megoldások keresését szorgalmazza nemzetközi szinten. A Fokoláre Mozgalom szemléletéből és lelkületéből merít, és egy egyre szélesebb körben terjedő párbeszéd színtere, amelybe minden érdeklődő bekapcsolódhat.

Hazánkban az *EcoOne* munkacsoport 2011 novemberében alakult meg Sergio Rondinara professzor budapesti látogatását követően. A csoport tagjai és a programjukkal rokonszenvező szakértők az elmúlt évek során több hazai rendezvényen is tartottak előadásokat, a hazai sajtóban megjelent néhány publikációjuk is.

A múlt század eleje óta itt tapasztalt $1\text{ }^{\circ}\text{C}$ -os országos hőmérséklet-emelkedés meghaladja a globális növekedés $0,81\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ra becsült mértékét. Ezért nagyon fontos mindannyiunk szerepvállalása a megelőzés, a felkészülés, a kockázatok kezelésében.

Laudato si'

Ferenc pápa a *Laudato si'* kezdetű enciklikával az egyházi gondolkodás (és gyakorlat) első vonalába emelte a teremtett környezetért viselt emberi felelősséget, és meghívta a hívőket, hogy legyenek ennek elkötelezett előmozdítói. A *Laudato si'* valójában nem „zöld enciklika”, noha az is igaz, hogy „ennyire zöld” enciklikát még egyetlen pápa sem adott ki. Ferenc pápa szorosan összetartozó kérdésként kezeli a világban tapasztalható, emberek milliárdjait érintő nyomor és a környezettel való felelőtlen bánásmód kérdését. A „selejtezés kultúrájáról” beszél, mely „egyaránt érinti a kirekesztett embereket és a gyorsan hulladékká váló dolgokat” – írja annak érzékeltetésére, hogy a kétféle magatartás mélyen összefügg. Éppen ezért nem csupán elszigetelt „ökológiai” akciókra, cselekvésekre hív – sőt, kemény szavakkal mutat rá arra, hogy ezek nemritkán csak a mélyebb ellentmondások lepezésére szolgálnak egyes cégek vagy politikai szereplők részéről –, hanem egy alapvető szemléletmódbeli változásra, melyet ő „átfogó ökológiának” nevez. Nagy jelentősége van annak, hogy a *Laudato si'* éppen 2015 májusában jelent meg. Ekkor zajlott az ENSZ újabb 15 éves (Világunk átalakítása elnevezésű) globális célrendszerének végső vitája,

és közben a párizsi klímakonferencia előkészítése. Mindkét folyamat során a legkülönbözőbb kultúrájú, vallású, meggyőződésű szakértők hivatkoztak – olykor váratlan helyzetekben – a Pápa frissen megjelent üzenetére, mint globális tekintélyre. Úgy tűnt, hogy kialakulóban van egy „globális szinergia” az emberiségben a határozott változások melletti elodázhatatlan döntések támogatására.

Van remény!

Az 1980-as években robbant be a köztudatba az Antarktisz feletti ózonpajzs elvékonyodásának jelensége, amiért a tudósok a halogénezett szénhidrogén-szarmazékokból (CFC) felszabaduló klórt tették meg első számú fő felelősnek. 1985-ben 28 ország a bécsi egyezményben hivatalosan elismerte, hogy bizonyos vegyi anyagok káros hatásúak az ózonrétegre. 1987-re tudományosan is bizonyítást nyert a CFC gázok és az ózon ritkulása közti kapcsolat. Még abban az évben 46 ország írta alá a sztratoszférikus ózonréteg védelmét szolgáló Montreali Jegyzőkönyvet, és az elmúlt két és fél évtizedben a világ szinte minden jelentős országa csatlakozott hozzá (Magyarország 1989-ben). 1996-ban érvénybe lépett a CFC-k gyártásának és alkalmazásának teljes tilalma. A világméretű összefogásnak köszönhetően mára sikerült korlátozni e gázok kibocsátását. A kutatók között mostanra széles körben elfogadottá vált az az álláspont, amely szerint a CFC-k

„Önkéntes vállalások” kezdeményezés

Az EcoOne munkacsoport arra biztatja az olvasókat, hogy mindenki a maga szintjén tegyen önkéntes vállalásokat a fenntarthatóság érdekében. Ehhez szeretnénk néhány ötletet adni, az öko-szemléletű gondolkodást beindítani, amit aztán ki-ki egyéni lehetőségei és fantáziája szerint valósíthat meg.

1. Szerezzünk be magunknak és használjuk a szelektív kukákat! Hívjuk fel a környezetünk – család, barátok, munkahely, iskola – figyelmét is a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára!
  2. A hulladék szelektív gyűjtése fontos lépés a teremtéstudatos élet felé, de legjobb, ha a hulladék létre sem jön. Igyekezzünk már a vásárlásnál megelőzni a hulladéktermelést a kevésbé csomagolt áruk választásával, az egyszer használatos csomagolóanyagok kerülésével!
  3. Lakásfelújításnál, házépítésnél olyan szakemberekkel dolgozzunk, akik figyelnek az ökológiai szempontokra!
  4. Amikor csak lehet, közlekedjünk gyalog vagy biciklivel, és ha időnk engedi, használjuk a közösségi közlekedés eszközeit!
  5. Megfelelő vízsugárban folyassuk a csapvizet, csak annyi vizet használjunk, amennyi szükséges!
  6. Vásárlásnál részesítsük előnybe azokat a termékeket, amelyek ökológiai lábnyoma kisebb!
  7. Mérlepeljünk: mire is van pontosan szükségem, miért van arra szükségem, egyáltalán szükségem van-e rá?
  8. Tegyük fel magunknak a kérdést: milyen világot fogok a jövő generációira hagyni?
  9. Tudatosítsuk magunkban: az ítélet nem viszi előre a párbeszédet! Inkább kérdezzük meg magunktól: mit tehetek ÉN a környezetért?
  10. Merjünk párbeszédet kezdeményezni és javaslatokat tenni közösségeink döntéshozóival a fenntarthatósági kérdésekről!
- +1:** Bármilyen egyéni lépés, ötlet, amit csak TE, csak ABBAN A PILLANATBAN, csak AZON A HELYEN és HELYZETBEN tudsz megtenni.

korlátozásának eredményeként megindult az Antarktisz, valamint az Északi-sarkvidék feletti ózonréteg regenerálódása is, sőt, 2012-ben már jelentős javulásról is beszámoltak. Túl azon, hogy bőven van még tennivalónk, a regenerálódást – vagyis az 1980-as éve előtti szint elérését – 2060-ra prognosztizálják, s hogyha nem csökkentettük volna a káros gázok kibocsátását, az UV-sugárzás elleni védelem hatékonysága körülbelül a felére zsugorodott volna 2050-re.

Néhány szó a multikról

E cikknek nem célja vitát indítani a multinacionális cégek „jófiú – rosszfiú” szerepéről. Ismert, hogy a gazdasági racionalitás mozgatja és dagasztja őket nagyra. Azt is biztosan állíthatjuk azonban, hogy a nagy nemzetközi cégek vállalásai szükségesek a rendszerszintű változások beindításához és a termékeiket fogyasztóknak hatalmas szerepük van abban, hogy a világ változásaira milyen válaszokat adnak.

Mióta a zöldek kongatják a vészharangot például az óceáni műanyagszennyezés kérdésében, az üdítőipari és vegyipari vállalatok bámulatos gyorsasággal reagálnak a globális szintű „közhangulat” változásaira, állnak elő javaslatokkal, és önkéntes vállalásaikkal maguk is a fejlődés motorjaivá válnak. A Coca-Cola például azt a célt tűzte ki maga elé, hogy 2030-ig évről évre ugyanakkora mennyiségű műanyagpalackot és alumíniumdobozt gyűjtsön vissza és hasznosítson újra, amennyit eladott, függetlenül attól, hogy az honnan származik. Ez az eredmény aláhúzza az egyének társadalmi elkötelezettségét és a civil összefogások fontosságát a környezet megóvása érdekében: az egy irányba mutató kis lépések akár az óriásvállalatok által uralt piaci viszonyokra is hatással lehetnek. ///

Téli álom

Tél, csend, hó, fagy, jég, dér, lam, hideg, zimankó, zúzmara, jégcsap, jégvirág, hókristály. Lassan egyre ritkábbak nálunk a kemény, farkasordító telek, amikor lapátolni kell a ház előtt, a szélvédőt vakarni, a csizmánkat kaparni. A sípályákat ágyúzzák, a tavon múpáncél a (mű)korcsolyázóknak, száánkzni már csak a latyakos földön lehet. Az elmúlt tíz évben folyton vártuk a fehér karácsonyt, de pont mint a mesében: hol volt, hol nem. Szibériában persze még zord a félig sötétségben töltött hosszabbik évszak, az itteni emberek folytonos küzdelmet folytatnak az elemekkel, hogy megéljenek, és legyen fűtenivaló. Mindig is szerettem volna kipróbálni, milyen lehet egy ilyen szélsőséges időjárású kisvárosban lakni, mínuszokban császkalni a boltba, szellőztetékcor használni a fortocskát, az ablakon a kisablakot, hogy ne hűljön ki a ház. Azt persze nem várnám, amikor eldugulnak a csövek, vagy bedöglök a kazán, esetleg az egyetlen buszjáraton is olyan deres minden, hogy leülni is fáj. Azonban már csak a természet látványáért, az élővilágért, a hófehér erdőkért és mezősegekért, úgy érzem, vállalnám ezt a fajta kihívást. Sokan persze, akik odaszületnek a tajgára, elvagyódnak, és el is vándorolnak, a falvakból a kisebb városokba, a kisebb városokból a gombamód növekvő nagy olajvárosokba, onnan pedig minél délebbre, lehetőleg Oroszország európai részére. De hasonló a helyzet Alaszkában vagy Kanadában is, ahol szintén minél kisebb egy település, annál inkább fogy a lélekszám. Akik pedig maradnak, azok talán a szülőföldjükért teszik, az őseik miatt, a hagyományok miatt, a családjuk vagy közösségük miatt, legyenek szibériai nyenyecék, hantik, jakutok, evenkik vagy észak-amerikai jupikok, inuitok, indiánok. Az ő igazi világuk még ettől a nyugatias városi léttől is jócskán különbözik, eredeti sátorban, csumban, igluban már kevesen folytatják. Pedig az ő életmódjuk még a teljes harmóniáról és környezetbarátságról szólt... ///

Antal Gergely

VI. Pál és Chiara Lubich

Együtt az egyház megújításáért

► Paksy Eszter //////////////

Október 14-én Ferenc pápa szentté avatta elődjét, Giovanni Battista Montinit, VI. Pált. Magyarországon keveset tudunk erről a nagy formátumú pápáról, pedig a II. vatikáni zsinat legfontosabb újdonságai az ő nevéhez fűződnek. Személye kulcsfontosságú volt a Fokoláre Mozgalom életében is: még bíborosként és azután pápaként rengeteget tett a mozgalom elfogadtatásáért, később pedig a mozgalom segítette őt pápai szolgálatában.

Montini bíboros

1953. február 19-e kiemelkedő dátum Chiara Lubich életében. Már majdnem tíz éve elindult körülötte valami új: a kölcsönös szeretetre alapozott, az Ige megéléséből forrászó közösségi élet. A háború alatti és utáni idők zavarosak, forrongóak: a politikai életet Olaszországban a kommunisták és kereszténydemokraták ellentéte jellemzi, az egyházon belül egyre erősebb a megújulási vágy, de a zsinat még messze van. A Trentóból már Rómába költözött első fokolárközösség újszerű életmódjával sok egyházi emberben megütöztetést kelt, dinamikus fejlődésük félelmeket ébreszt. Kezdetektől pártfogójuk és támogatójuk Carlo de Ferrari trentói érsek, aki egyházmegyei szinten már 1947-ben elismerte őket. Ekkora azonban már szükségessé válik a Vatikán megerősítése is, hogy az új közösség a Katolikus Egyház hagyományába illeszkedjék.

A Gondviselés ajándéka, hogy egy új lány érkezik Bresciából a fokolárba, Giulia Eli Folonari, akinek távoli rokona Montini bíboros, vatikáni államtitkár-helyettes. Az a Montini bíboros, aki egyben a nemrégiben megismert politikus, Igino Giordani régi barátja is. E két ember közvetítésével jön

létre az említett napon, 1953. február 19-én az első személyes találkozás Chiara és a bíboros között, aki ettől fogva aktívan segíti és támogatja a fiatal közösséget tanácsokkal, védelmező felszólalásokkal, XII. Piusz pápa informálásával, majd létre is hozza az első személyes kihallgatást az akkori Szentatyánál. Ekkor készíti el Chiara az első szabályzatot, azonban annak végleges elfogadása előtt XII. Piusz meghal. Az utód, XXIII. János pedig a szubszidiaritás elvét követve az olasz püspöki karra bízta a mozgalom megítélését. Márpedig az olasz püspöki kar döntő többsége fenntartásokkal figyeli a fokolárok terjedését olyannyira, hogy egy elítélő nyilatkozatot terjesztenek elő, miszerint a mozgalom megreformálása lehetetlen és fel kell oszlatni. Az eddigre már milánói bíboros Montini és néhány püspöktársa tekintélyükkel elérik, hogy a nyilatkozatot ne fogadják el és Chiaráék tevékenységét tovább vizsgálják.

Ezek az események nagy gyötrődést okoztak Chiarának, aki hitt az Egyház anyaságában és kész volt engedelmesen fogadni minden döntését, de abban is biztos volt, hogy amit tett, az Istentől jött. 1962-ben, még XXIII. János pápasága alatt aztán kísérleti jelleggel elfogadta a Szent Hivatal az első szabályzatot, pontosabban külön-külön a férfi és a női ág egy-egy szabályzatát. Ez ugyan részben megnyugvást hozott, de újabb fájdalmat

Ezekről az időkről magyarul Giulia Eli Folonari: *A kottát a mennyben írták* (Új Város, 2018) és Chiara Lubich: *A Kiáltás* (Új Város, 2001) című könyvekben olvashatunk.

Fotó: CN archív

is: hiszen Chiara számára a Mű egy volt, és mindenki, Istennek szenteltek, házások, papok, gyerekek egyformán részesei. Az első elfogadott szabályzat ezt még nem tudta visszatükrözni.

Az új pápa

A mából tekintve a mozgalomra, annak felépítésére és működésére nem is könnyű elképzelni, hogy ez a sokrétű, változatos, bizonyos szempontból bonyolult, bár logikus építmény nem magától alakult ilyené, és a Szentlélek sugalmazása konkrét embereken keresztül is eljutott az Alapítóhoz. Például éppenséggel Montini bíboros személyén keresztül, aki 1963-tól immár VI. Pál pápaként, megérte Chiara fájdalmát a kettéhasított Mű miatt, egy közös tanács kialakítását javasolta. Így született a Koordináló Tanács, ami később Általános Tanács néven került be a végleges, 1990-ben elfogadott Általános Szabályzatba, és amire Chiara már ki tudta mondani: ez az én gyermekem. Innentől kezdve Chiara rendszeresen beszámol VI. Pálnak a mozgalom tevékenységéről. A pápát a II. vatikáni zsinat idejében különösen két téma érdeklé: az ökumenizmus és a nem-hívőkkel való

A magyarországi vonatkozásokról pedig Gáborné Haáz Andrea-Paksy Eszter: *Isten önkéntesei Magyarországon* (Új Város, 2017) című könyvből tájékozódhatunk.

párbeszéd. Nagy örömet jelent számára, hogy a Fokoláre már a 60-as évek elején kapcsolatba kerül evangélikus lelkészekkel és nővérekkel, majd bátorítja az anglikánokkal való párbeszédet is. A legismertebb és legjelentősebb közös munka azonban az Athenagorasz pátriárkával folytatott párbeszéd. Történelmi esemény volt, amikor 1964-ben az ezeréves egyházszakadás után először találkozott egy pápa Jeruzsálemben a konstantinápolyi pátriárkával. Úgy tűnt, hogy a két karizmatikus vezető békecsókja egy csapásra közel hozza a keleti és a római egyház egységét. Három évre rá egy a mozgalomhoz tartozó ferences szerzetesen keresztül Chiara is megismerkedik a pátriárkával, és egy igazi, mély barátság születik közöttük. Chiara rendszeresen meglátogatja, és mint egy informális hírvivőként közvetíti a két egyházfő gondolatait egymásnak.

Római találkozások

Egy további téma, amely VI. Pál kívánságára került előtérbe: a kommunista országok iránti figyelem. Chiara beszámolt a pápának arról, hogy sikerült egy-két kapcsolatot kiépíteni a kommunista blokk országaiban, elsősorban a cseh emigráns püspökön, Pavel Hlincán keresztül. VI. Pál számára ez különösen fontos hír volt, hiszen ekkor még nagyon limitált a tájékozási lehetősége ezen országok katolikusaival kapcsolatban. Azt javasolta Chiarának, hozzanak létre egy utazási irodát, amely a Rómába már időnként érkező kelet-európai turistákat – hívőket és nem-hívőket egyaránt – fogadja, s ezen az irodán keresztül próbáljanak meg kapcsolatokat építeni. Valamint bátorította azt is, hogy a nyugat-európai Fokoláre tagok turistaként igyekezzenek a legzártabb országokba is eljutni: elsősorban a Szovjetunió különböző tagországaiba, például Grúziába, a balti országokba és természetesen Oroszország különböző nagyvárosaiba. Magyarországról is többen így, a Fokoláre Mozgalom által fenntartott *Incontri Romani* elnevezésű utazási irodán keresztül ismerték meg annak lelkeségét a hetvenes években.

Amikor tehát ma VI. Pálra, mint immár a szentek sorába emelt jelentős pápára emlékezünk, arra is hálaival gondolhatunk, amit az egyház megújulásának e sajátos „szeletéért”, a Fokoláre Mozgalomért, s benne értünk, magyarokért is tett. //

Forrás: Paolo VI e Chiara Lubich. La profezia di una Chiesa che si fa dialogo. 2015.

Megteremteni és újjáalkotni a közösséget

A karácsonyi időszakban Jézus születéséről, és ennek kapcsán egyéb születésekről elmélkedünk. Egy pillanatra álljunk meg, hogy egy másik valóságos születésre is emlékezzünk, Mozgalmunk születésére.

► Chiara Lubich //

A Fokoláre Mozgalom alapítója. Lelkisége laikusok ezreit állította és állítja a társadalom szolgálatába.

A Fokolare Mozgalmat a Szentlélek hívta életre, Ő volt az, aki olyan helyzetet teremtett az első fokolarinak számára, amikor az evangélium rendkívüli erővel, mondhatnám kizárólagossággal mutatkozott meg: megvilágosította számukra igéit, és arra ösztönözte őket, hogy éljék azokat.

És mi volt ennek a hatása? Tudjuk jól, minden képzetet felülmúló és csodálatos volt: a radikálisan megélt ige következtében, a komolyan vett ige hatásaként rövid időn belül egy nagy létszámú közösség született, mely hamarosan több mint száz településen terjedt el Trento környékén. Emberek, akik addig ismeretlenek voltak egymás számára, egy családdá váltak. Korábban közömbös keresztények egyé forrottak. Tehát Isten igéje ilyen csodát hoz létre, ilyen csodát hozhat létre: látható közösségnek ad életet.

Ma is éljük az igét. De most is ugyanaz a hatása? (...) Emberek élő közössége születik

körülöttünk mindenütt? Olyan radikalitással éljük Isten igéjét, hogy az megtöri énünket, megsemmisíti önzésünket, Krisztussal együtt keresztre szögez bennünket, úgy, hogy már nem mi élünk, hanem az ige él bennünk, aki Ő maga? És az ige építi körülöttünk a közösséget, aki egyedül képes erre? Vagy pedig az ige arra szolgál, hogy valamiféle balszam legyen lelkünk számára, hogy vigaszt nyújtson, bátorítson, helyreigazítsa lelkiismeretünket? (...) Lehet, hogy megelégszünk valami kis lelki mázzal, amit az elmélkedés vagy az ígére gondolás adhat, és azt hisszük, hogy ezzel rendben van minden? Térjünk vissza a kezdetekhez...

(...) Ma is, bárhol a világban életre kelthetünk új közösségeket az Egyház és az emberiség javára, Mária öröme és Isten dicsőségére az ige gyümölcsként.

Isten a gyümölcsöket, a hatásokat akarja: a búzamazg azért hal el, hogy termést hozzon. Ezért kell az igének saját énünk, gondolkodásunk, szeretetünk, akaratunk meghalását előidéznie, hogy Krisztus gondolkodását, szeretetét és akaratát öltjük magunkra, aki tudja, hogyan kell közösséget létrehozni.

Forrás: focolare.org

Fordította: **Fekete Mária**

”

„Nincs akadálya, hogy
beléphessünk a mennyországba.”

Karácsonyi könyvújdonságunk!

Keresse a katolikus könyvesboltokban,
vagy rendelje meg
a prosperod.hu oldalon

A nyitott ajtó

► Klaus Hemmerle //////////////

„Jöjj, Isten népe, áldjuk Őt,
a mindenség Urát,
Kitárta a menny ajtaját,
elküldte Szent Fiát.”¹

Ez a versszak Nikolaus Herman 16. századi szövegéből származik, és gyakran éneklik a karácsonyi éjféli misén. A strófa karácsony lényegét fogalmazza meg. Az ajtó zárva volt, mikor ismeretlenül és anyja szegényes köntösébe bugyolálva bekopogott rajta. Most azonban halljuk a hírt: nincs akadálya, hogy beléphessünk a mennyországba, az ajtó végleg nyitva áll.

Jézusban Isten jött el hozzánk, a gyermek alakjában Isten velünk és köztünk van. Ezért többé nem a mennyország zárt kapuja előtt várakozunk, hanem számíthatunk annak a hívására, aki az Ajtó maga; általa kerültünk abba a helyzetbe, hogy Isten kitárt termeibe léphessünk, melynek az ajtaját már nem őrzi kerub, hogy elzavarjon; ezt az ajtót többé senki, semmilyen világi erő vagy bűn nem zárhatja be, mert örökre nyitva van.

Mégis felmerül a kérdés, a magunk részéről mit kell tennünk ahhoz, hogy az ajtóhoz vezető úton járjunk, és átjuthassunk rajta. Milyen lépéseket kell tennünk ezen a Jézus által megnyitott úton? Van egy emberi rész, egy emberi út, amelyen járhatunk. Ez Mária útja, akihez az angyal – akit Isten maga küldött hozzá – odalépett és megkérdezte, hogy készen áll-e. Ő az az ember, aki az angyal kérdésére a maga Igenjével válaszolt. Beengedte Istent, aki felkereste őt, és teret adott neki önmagában; ő is odalépett Istenhez és a szívében hordozva Őt haladt tovább. Elhozta Őt nekünk, így karácsony angyalai minket is meghívhatnak, hogy mi is Hozzá léphessünk. (...) //

Forrás: Klaus Hemmerle: *A jászolhoz a hátsó ajtón át*

Új Város, Budapest, 2018. Fordította: Sudár Balázs.

¹ Evangélikus Énekeskönyv 156. éneke, Luther Kiadó, 2006.

NOVEMBER

„Nézd, az
ajtóban állok
és kopogok.
Aki meghallja
szavam, és ajtót
nyit, bemegyek
hozzá, vele
eszem, ő meg
velem.”

(Jel 3,20)

Mária bemutatása templom, Geneva, Indiana

Megnyitni szívünk ajtaját

Gyakran halljuk, hogy kopognak az ajtón. Lehet, hogy a postás az, vagy a szomszéd, esetleg a gyermekünk barátja, de az is lehet, hogy valaki ismeretlen. Vajon mit akarhat? Vajon elég óvatosa vagyunk-e, ha ajtót nyitunk és beengedjük otthonunkba, akit nem ismerünk jól?

Isten ígéje a Jelenések könyvében mégis a váratlan vendég befogadására hív.

A keresztények sokat okulhatnak ebből a könyvből, szerzője a laodiceai ősegyháznak ír az Úr Jézus nevében, aki szeretetből meghalt és föltámadt minden emberi teremtményért.

Tekintéllyel szól, mely ebből a szeretetből fakad. Dicséri, kiigazítja és meghívja a hívők közösségét, hogy fogadják el az Úr hathatós segítségét, amelyet azoknak kínál, akik késznek felismerni az ő hangját, és „ajtót nyitnak” neki.

Ma is úgy, mint egykor, az egész keresztény közösséget arra hívja, hogy győzzük le a félelmeinket, a megosztottságot, téves meggyőződéseinket, hogy nyitva álljon ajtónk Jézus érkezésére. Ő ugyanis minden nap más „ruhában” mutatkozik: a mindennapos szenvedésekben, a meggyőződésünkhöz való hűség nehézségeiben, életünk fontos döntéseinek kihívásaiban, de mindenekelőtt az emberekben, akikkel a nap folyamán találkozunk.

Ez egyben személyes meghívás is, hogy megálljunk egy meghitt pillanatban Jézussal, mint egy baráttal, az est csendjében, és asztalhoz ülünk: ez a legalkalmasabb idő arra, hogy figyelmesen és nagyon nyitottan beszélgetni kezdjünk vele. Hallgattassuk el a zajokat, hogy felismerjük és meghalljuk a hangját, a Lelkét. Egyedül Ő képes felszabadítani bennünket félelmeink alól, és segít megnyitni a szívünk ajtaját.

Chiara Lubich így beszél a tapasztalatáról: „Mindent el kell hallgattatni magunkban ahhoz, hogy felfedezzük bensőnkben a Lélek Hangját. Úgy kell felszínre hozni ezt a Hangot, mintha egy gyémántot emelnénk ki a sárból: meg kell tisztogatni, meg kell mutatni, és kellő időben oda kell ajándékozni, mert Szeretet, és a Szeretetet ajándékozásra való: olyan, mint a Tűz, mely ha szalmával vagy valami mással érintkezik, lángra lobban, különben pedig kialszik. Növekednie kell bennünk a Szeretetnek, és ki kell áradnia.”¹ Ferenc pápa azt mondja: „A Szentlélek ajándék,

ő belénk költözik, és gyümölcsözővé teszi életünket úgy, hogy ezt az ajándékot továbbadhassuk másoknak. [...] A Szentlélek működésének az a következménye, hogy már nem saját énlünket tartjuk életünk középpontjának, hanem megnyílunk a közösség „mi”-jére: befogadunk, hogy adjunk. Nem mi vagyunk a középpontban: mi eszközei vagyunk az ajándéknak mások számára.”²

Az evangéliumra jellemző kölcsönös szeretettel a keresztények is olyanok lehetnek, mint Ő, Isten jelenlétéről tehetnek tanúságot napjainkban is.

Egy fiatalasszony meséli: „Váratlanul felhív a férjem, hogy egy unokahúga, akivel csak évente egyszer, futólag találkozunk, a segítségünket kéri. Már egy ideje konfliktusok vannak közte és a barátja között, akivel együtt él, de most végleg összevesztek, és szeretne elköltözni tőle. Persze, segítünk az albéletkeresésben, válaszolom, de némi beszélgetés után kiderül, hogy az unokahúga már másnap jönne, és arra gondolt, hogy hozzánk. Csak amíg nem talál albéletet. Első pillanatban sokkol ez a kérés, és csak az ellenérvek jutnak eszembe: van egy kialakult életritmusunk, három gyerekünk közül egy még totyogó, egy szobát akkor teljesen át kellene adnunk neki, ahová pont most költöztettük be a legnagyobb gyereket. Ágyunk sincs elég. Hogy fog ez működni? De a férjem emlékeztet: nincs más rokona ebben a városban. Ki segítsen, ha nem mi? Röviden imádkozunk és amikor leteszem a telefont, már jönnek is a megoldási ötletek: van egy szivacsunk, azon tud aludni; ha kipakolunk egy polcra, tudja hová tenni a ruháit. Másnap megérkezett, és végül két hónapig maradt. Sok mindennapi lemondással és alkalmazkodással járt ez az időszak, de ajándék is volt, mert sokat játszott a gyerekekkel, és mi is jobban megismerhettük őt.”

Mindannyian meg vagyunk hívva, hogy ajtót nyissunk az Úrnak, aki kopog, hogy aztán vele együtt elmenjünk azokhoz, akik mellettünk élnek. //

Letizia Magri

Fordította: **Reskovits Ágnes**

¹ C. Lubich, Lo Spirito Santo è l'Amore, 1949. szeptember 12., in „Collegamento CH”, 2006. június

² Ferenc pápa, Általános kihallgatás, Róma 2018. június 6.

Fotó: peakpx.com

Áthelyezés

Harmincöt évi szolgálat után a püspök áthelyezett egy másik plébániára. Nehezen fogadtam a döntést, a belső sötétség pillanatai következtek. Sok időt töltöttem imában, s idővel megértettem, hogy nem szabad csak az én oldalról nézni a dolgot, és a püspök rendelkezésére álltam. Ekkor hirtelen eltűnt az újdonságtól való félelmem és az egészségemmel kapcsolatos aggodalmak és világossá vált számomra, hogy nem szívességet teszek valakinek, hanem nagy kegyelem befogadására nyílok meg. Ezzel a lelkiállapottal az élet az új plébánián sokkal szilárdabb alapokon kezdődött, eltérően attól, ahogy sok évvel korábban fiatal papként megkezdtem a szolgálatot. ///

E. B. – Szlovénia

Új stílus otthon

Egy másik párral együtt találkozót szervezünk jegyesek részére. Egy nap, az egyik ilyen találkozóra indulva összevesztünk a fiunkkal. Ennek ellenére elindultunk a feleségemmel, de nem volt béke bennünk. Miután megtettünk néhány kilométert, rájöttünk, hogy nincs mit ajándékoznunk a jegyeseknek. Megálltunk, felhívtuk a fiunkat, bocsánatot kértünk a viselkedésünkért. De amint újra elindultunk, a feleségem megemlítette, hogy türelmetlen volt a hangom. Újra beszélgetni kezdtünk és világossá vált, hogy nem fogunk tudni tanúságot tenni a kölcsönös szeretetről. Ezért felhívtunk egy másik párt, hogy megmondjuk, visszafordulunk. Amikor hazaértünk, elmagyaráztuk meglepődött fiunknak, miért fordultunk vissza. Ez a lecke segített nekünk abban, hogy egy másfajta életstílust alakítsunk ki a családban. ///

K. E. – Cseh Köztársaság

Maradék

Az osztálykiránduláson ebéd közben észrevettem, hogy sok osztálytársam kidobta a még érintetlen ételt. Megdöbbsentem. Másnap ebéd közben megelőztem őket: végigmentem az asztalok között, összegyűjtöttem az ételt, amihez nem nyúltak, betettem egy szatyorba és elvittem egy közelben lévő hajléktalannak. ///

N. – Olaszország

A tej

Országunkat a nehéz gazdasági helyzetben a racionalizálás jellemzi és ezért az üzletek kiürültek. Erős csonttrikulása miatt Rosának sok tejet kellett innia, amit elég nehéz volt beszerezni. Egy nap egyik ismerőse arra kérte, adjon egy kis tejet a gyermekének, mert napok óta nem ivott. Rosa, gyermekei ellenzése dacára rögtön felajánlotta a maradékot. Még aznap este nyolc liter tejet kapott ajándékba. Könnyes szemmel monda: „Istent sosem lehet felülmúlni nagylelkűségben!” ///

M. C. – Mexikó

Fotó: ccswork.com

Séta az anyósommal

Rosítával, a barátnőmmel és a sógornómmal sétálni vittük anyósomat, aki egy idősidősonthonban él és már nehezen tud járni. Istennek hála szép napsütéses idő volt, séta közben betértünk egy étterembe, hogy megreggelizzünk. Öröm és harmónia volt köztünk, miközben ott beszélgettünk. Amikor kértük a számlát, azt mondta a pincér, hogy egy másik vendég már kifizette, mert csodálta, ahogy ezzel az idős asszonnyal bánunk. ///

R. – Svájc

Látogatás

Megtudtam, hogy egy kollégám kórházba került. Néhány hónapig minden hétvégén meglátogattam, amikor egy másik városból hazajöttem. Eszembe jutott, hogy bizonyára jól esne a szüleinek, akik a közelébe költöztek, ha meghívnam őket egy pizzériába. A vacsora közben mindent megtettem azért, hogy oldjam a szorongásukat és hazafelé elkísértem őket a szállásukra. Azt mondták, hogy amióta a fiuk kórházba került, nem volt ilyen szép estéjük. ///

A. – Olaszország

Forrás: focolare.org

Fordította: Horváth Viktória

„Örüljete az Úrban szüntelenül!”

(Fil 4,4)

Örömünk forrása: személyes találkozás Jézussal

„Örüljete az Úrban szüntelenül!” (Fil 4,4)
Pál apostol írja ezt a filippi közösségnek, miközben maga is üldöztetést szenved, és súlyos nehézségek közepette él. Kedves barátainak mégis azt mondja, sőt szinte parancsolja, örüljenek szüntelenül.

Vajon meg lehet ilyesmit parancsolni? Ha szétnézünk, nem sok okot találunk még arra sem, hogy derűvel tekintsünk a világra, az örvendezésre pedig még kevesebbet! Az étellel járó aggodalmak, a társadalomban tapasztalt igazságtalanság, a népek közötti feszültségek közepette már az is nagy szó, ha nem bátortalanodunk el, nem hagyjuk magunkat ezektől az aggodalmaktól legyűrni, és nem zárkózunk be önmagunkba.

Pál mégis hív minket is:

„Örüljete az Úrban szüntelenül!”

Hogy mi ennek a titka?

„[...] Egyetlen oka van annak, hogy a nehézségek ellenére szüntelenül az örömben éljünk. A komolyan vett keresztény élet vezet ehhez. Általa Jézus él bennünk teljesen, és vele nem lehet, hogy ne az örömben éljünk. Ő az igazi öröm forrása, mert értelmet ad az életünknek, fényével vezet, megszabadít félelmeinktől a múltat, de a ránk váró jövőt illetően is, erőt ad, hogy legyőzzünk minden nehézséget, kísértést és próbatételt, amellyel találkozhatunk.”¹

A keresztény ember öröme nem egyszerűen optimizmus vagy az anyagi jólét biztonsága, de nem is a fiatal és egészséges ember könnyedsége, hanem a szívünk mélyén az Istennel való személyes találkozás gyümölcse.

Ebből az örömből fakad – folytatja Pál –, hogy képesek leszünk szívből befogadni a többieket, a készség, hogy időt szenteljünk a körülöttünk élőknek.²

Sőt, Pál egy másik alkalommal nagyon határozottan ismétli, amit Jézus mondott: „Nagyobb öröm adni, mint kapni.”³

Jézus társaságából fakad a szívbeli béke is, egyedül ez tud lefegyverző erejével átterjedni a körülöttünk élőkre is.

Szíriában a háború okozta veszély és fenyegetettség ellenére is összejött a fiataloknak egy szép számú csoportja, hogy megosszák egymással az evangélium megélésével kapcsolatos tapasztalataikat, és megtapasztalják a kölcsönös szeretet örömét. Innen indultak aztán tovább, mert tanúsítani szeretnék, hogy megvalósítható a testvériség.

Így ír az egyik résztvevő:

„Egymást követték a tapasztalatok a mardosó fájdalomról és a reményről, az Isten szeretetébe vetett hősies hitről. Van, aki mindenét elveszítette, látta meghalni a szeretteit. [...] Ezek a fiatalok nagyon határozottan életet akarnak fakasztani maguk körül: jótékonyági akciókat szerveznek, ezreket vonnak be, újraépítik az iskolát és a parkot egy kisváros központjában, amelyet soha nem tudtak befejezni a háború miatt. Több tucat menekült családot segítenek. [...] Szívükben forgatják Chiara Lubich szavait: »A keresztény ember öröme olyan, mint a könnycseppen felcsillanó napsugár, mint a vércseppből kinyíló rózsza, fájdalomból lepárolt szeretet-esszencia. [...] Apostoli hatalma van: nyílás, amelyen át bepillantunk a Mennyországba.« Szíriai testvéreink olyan erősek, mint az őskeresztények, mivel egy ilyen borzalmas háború közepette is tanúságot tesznek a Szeretet Istenbe vetett hitről és reményről, és át is adják azoknak, akik társaik az élet útján. Köszönjük, Szíria, hogy bemutatod nekünk a megélt kereszténységet!” //

Letizia Magri

Fordította: Reskovits Ágnes

¹ C. Lubich, *Invito alla gioia*, in „Città Nuova”, 31 (1987/22), p. 11.

² Vö. Fil 4,5

³ ApCsel 20,35

Hídnak lenni

Amikor először elolvastam az aktuális életigét, mely a kapcsolatok mélyítésére hívott, kicsit megijedtem. Mit kezdek én ezzel a feladattal úgy, hogy alig találkozom emberekkel, mert a téli időjárás nem igazán engedi meg a lakásom elhagyását. De találtam mégis két szót – család, ima –, ami teljesíthetőnek tűnt: „közeledhetnék imával és ugyanilyen gyakorlattal... a családban is... ily módon magunkba fogadjuk a másikat, és megértjük őt.”

Bátyámmal nagyon ritkán találkozunk, és ritkán, szinte csak ünnepekkor, névnap, születésnap apropóján beszélünk telefonon is. Nemrég szürke hályoggal operálták meg, mindkét szemét egyszerre, mert ezzel is időt akart spórolni, általában soha nincs ideje semmire. Orvosként nagyon türelmetlenül viselte, hogy nem tud semmit csinálni, ezért minden nap felhívtam telefonon, mert addig is jobban telt az idő. Eleinte csak hallgattam a panaszáradatot, de a beszélgetéseink fokozatosan átalakultak. Előfordult, hogy másfél órán keresztül beszélgettünk,

amire egyetemista korunk óta nem volt példa.

A nővérem nagyon impulzív személyiség, ő sem tud „semmittevő” lenni. De valami történhetett, mert teljesen megváltozott, nem érdekelt semmi és senki. Még a karácsonyi családi együttlétre sem úgy készült, ahogy azt tőle megszoktuk. A keresztfiaimmal konzultálva próbáltuk kizökkeneni ebből az állapotból, de nem sikerült. Ha felhívtam, akkor is nyersen lerázott. Egy eszközöm maradt: az ima. Nehezítésként kötött imát, rózsafüzért választottam. Mivel időm rengeteg, csak az akaratomon múlt imádkozni érte, többször sikerült is. Általában ő hozza a gyógyszereimet, így kénytelen volt három hét után feljönni hozzám. Természetesen mégis elkezdtünk beszélgetni, és észrevette szememben az aggodalmat. Átölelt, én csak annyit mondtam: vigyázz magadra, mert nem győzők már imádkozni érte. Ez volt a varázsszó. Azóta visszakaptam a nyüzsgő, irányító, csupa szív nővércémet.

M. Andrea – Budapest

Minden mindenért

Egyik reggeli imámban, gyónásra készülve, számba vettem mindent, amim van, ami vagyok és egyesével felajánlottam Jézusnak. Család, ház, nyaraló, munka, autó, pénz, stb. A mindenért, amit kaptam, mindent oda akartam adni, mint a pókerban az „All in”, amikor mindent feltesz a játékos, mindent vagy semmit alapon. Itt a kevés és a sok ugyanannyit ér, mindent! Délután elmentem bevásárolni. Kipakoltam mindent a kasszához, de észrevettem, hogy nincs nálam a pénztárcám, pedig az autóban ellenőriztem, hogy lesz-e elég pénzem. A bevásárlókocsiba tettem a kabátom, a zsebe üres. Kivették belőle, ellopták – volt az első gondolatom. – Vagy talán kiesett.

Visszatettem mindent a szalagról, és elmentem a biztonságiakhoz, de nem adtak le náluk semmit. Elkeseredtem. Benne volt az összes bankkártyánk, céges kártyák, minden személyes irat, sok pénz. Úgy éreztem, hogy ilyen lesz a halál pillanata. Minden, amit fontosnak tartottam, egy pillanat alatt semmi lesz a számomra, mintha nem is lett volna. Nem jutott eszembe a reggeli felajánlásom, csak az, hogy mindez nem csak az enyém, hanem a családomé is. Kértem Jézust, hogy ha lehet, legyen az autóban. Odaértem, és benézve láttam, hogy az ülésen nincs. Ahogy lenéztem, megláttam: az ajtó mellett volt leesve. Azonnal letérdeltem ott az aszfalton, és hálát adtam. Elsősorban a tanításért. Minden csak ideiglenes itt a földön, de Isten örök. Minden az Övé! Ha vele egyesülök, akkor része vagyok a mindennek, ha nem „azt is elveszik, amiről azt hittem, hogy az enyém.” Most visszakaptam, de már nem az enyém. Eddig se volt az, csak azt hittem! Istené, használjuk arra, amiért adta!

F. Attila – Budapest ///

A halálból az életre

► Elekné Fábán Krisztina //

Örömben és fájdalomban is Isten tenyerén. Egy bővülő család története.

Öt éve vagyunk házasok Petivel, 2015-ben született a kisfiunk, Lackó. Mind a ketten egyikék vagyunk, de már a jegyesség alatt beszélgettünk arról, hogy szeretnénk több gyermeket. Nagy örömeinkre tavaly januárban kiderült, hogy várjuk a kistesót. Minden rendben zajlott, szépen fejlődött a babánk, már a tágabb családnak is elmondtuk az örömhírt. Aztán egy áprilisi estén, éppen nagyszombaton, rosszul lettem és kórházba kerültem. Pár napon belül kiderült, hogy egy fertőzés miatt el fogjuk veszíteni a babánkat, aki ekkor 15 hetes volt. Először nem is akartam elhinni, hogy ez velünk megtörténhet... MIÉRT? Dehát azt hittük, hogy Isten is örül a „vállalásunknak”...

Sokat imádkoztunk, a barátainkkal együtt kértük a csodát, hogy megmaradjon a baba. Kaptam erős gyógyszereket, hogy leállítsák a vetélést, de hiába. Az utolsó éjszaka egyedül voltam egy kórteremben, nagy fájdalmaim voltak, tulajdonképpen vajúdtam, és közben próbáltam elfogadni Isten akaratát. Semmi mást nem tudtam imádkozni, csak az üdvözlégeket sorban egymás után. Az volt az érdekes, hogy nem féltem, nem éreztem magam magányosnak. Szerintem ez Máriának köszönhető és azoknak, akik imádkoztak értünk. Aztán hajnalban elment a baba, kisfiú volt... később elneveztük Bercinek. Kint havazott, pedig április közepe volt, én meg csak ültem az ágyon, és megmagyarázhatatlan módon azt éreztem, hogy meg tudok nyugodni, ennek így kellett lennie, még ha én nem is értem, miért.

A fájdalom és szomorúság persze nem múlt el, sokat sírtam, újra meg újra kétségek gyötörtek, hogy mit rontottam el, mit kellett volna másképp tennem. Talán

nem is vagyok alkalmas arra, hogy több gyermeket neveljek. Nem is merek újra gyermeket vállalni. Nem is merek bízni, hiszen bármikor történhet valami rossz... De ezekből a kísértésekből mindig sikerült visszatérnem oda, hogy Isten szeret, a kisfiunk már nála van a Mennysorszámban. Peti nagyon sokat segített, együtt imádkoztunk, és más hívő barátaim is ebben erősítettek. Többen megosztották velem, hogy átéltek hasonló veszteséget, vagy hogy nekik is van testvérkéjük a Mennyben, és ez milyen különleges ajándék. Ezek nagyon sokat jelentettek! Teltek a hónapok, és egyre jobban lettem lelkileg, már tudtam újra nevetni. Aztán közeledett az október 10-e, az a dátum, amikor születnie kellett volna a babának. Én pedig hiába nem akartam erre gondolni, újra erősebben éreztem a veszteséget, gyakran rámtört a sírás, nem tudtam aludni... De megint rábíztam a családukat a Jóistenre, kértem Mária közbenjárását, kértem a kis Berciét is, hogy múljon el ez a keserűség, és vidám anyukája lehessen Lackónak, vidám felesége Petinek. Közben a plébániai közösségünkben imaláncot kezdtek egy családért, és a beteg gyermekük gyógyulásáért. Gondoltam, felajánlom az október 10-i napom, biztos nem lesz könnyű. Aznap a plébániai baba-mama hittanon a rózsafüzér titkait kezdtük el sorra venni. Az első titkot elméledtük át: „akit Te, Szent Szűz, a Szentlélektől fogantál”. Ahogy mondtuk az üdvözlégeket, hirtelen azt

”

**Erőt adott
Mária
példája, aki
igent tudott
mondani az
ismeretlenre.**

éreztem, újra feltámadt bennem a vágy, hogy milyen jó lenne babát várni! És lassan eltöltött egy nagy öröm és béke, mely egész nap kitartott, valahogy mindig mosolyognom kellett. Délután csináltam egy tesztet, ami egyértelműen mutatta, jól sejtettem, tényleg babát várok! Alig vártam, hogy Peti hazaérjen a munkából, és elmondhassam neki az örömhírt! Pont aznap derült ki, nem előbb, nem később! Számomra ez akkora jel volt, mintha a Jóisten megsimogatta volna a fejem, hogy „Kriszti, hát én szeretlek és figyelek rátok, nem felejtkeztem el rólad, bízzál már Bennem!” Szinte ugráltam örömömben, és nem győztem hálát adni, hogy megadta nekünk ezt az örömet, akármi is lesz később. Innentől fogva minden félelmem, aggodalmam szertefoszlott. Úgy éreztem, hogy ez a gyermek igazán Isten személyes ajándéka. Korábban azt gondoltam, ha majd újra várandós leszek, biztos sokáig nem merem majd elmondani a hírt, de ezt nem tudtam nem elmondani! Folyton a Magnificat járt a fejemben, hogy „nagyot művelt velem” és „boldognak mondanak”. A történehez hozzátartozik még egy csavar: az első fontos ultrahangon egy kis eltérést láttak az egyik értéken, további vizsgálatokat javasoltak. Az orvos őszintén elmondta, hogy

ez jelenthet genetikai hibát, szívbetegséget... Na, akkor újra összeomlottam. Istenem, miért? Elveszítettünk egy egészséges babát, és most meg kapunk egy beteg gyermeket?!

Megint az ima adott erőt, és Mária példája, aki igent tudott mondani az ismeretlenre, az érthetetlenre. Megint kértem a közösség tagjait, hogy imádkozzanak a babáért és értünk is, hogy el tudjuk fogadni, ha betegen születik. Sokat jelentett annak a családnak a példája is, akik nagy szeretettel és türelemmel nevelik a beteg gyermeküket. Bevallom, hogy több hét kellett, mire nem csak az értelmemmel, hanem a szívemmel is ki tudtam mondani az igent. Akármilyen is lesz, a mi gyermekünk, és ajándék az élete.

Aztán júniusban megszületett Misi, egészségesen, gyönyörűen. A neve azt jelenti: „Ki olyan, mint az Isten?” – erről nekem az jut eszembe, hogy kinek van olyan fantáziája és humorérzéke, mint Istennek?

Petivel minden nap hálát adunk egymásért, a gyermekeinkért, és én különösen is hálás vagyok Máriának, hogy belé kapaszkodhattam ezekben a nehéz és fájdalmas helyzetekben, és anyai szeretettel segített, bátorított.” ///

Hivatása önkéntes – 6.

Fotó: Perőcsényi Éva

Sorozatunkban a Fokoláre Mozgalom egy-egy önkéntese mutatkozik be.

Bozsikné Márti

”

Eszembe jutott, hogy a keresztény szeretet kezdeményező, nekem kell őt elsőként szeretnem.

Egerben élek, négy gyermekünk és négy unokánk van. Isten megismerése még Mezőkövesden eltöltött gyermekkoromban kezdődött. Édesanyám mindig vitt magával a misére és a templomi kórusba. Felfigyeltem az ő tiszta, egyszerű szeretetére Isten iránt. 12-13 éves lehettem, amikor a nagynéném-től megkaptam Chiara Lubich *Ha tüzet gyűjtanánk* című könyvét, elolvastam, nagyon tetszett, de aztán valakinek kölcsönadtam, és nem kaptam vissza. Ekkortájt egy lelki élmény kapcsán éreztem a késztetést, hogy ne csak vasárnap járjak misére, hanem hétköznap is.

Középiskolás koromban egymás után többször elkövettem ugyanazt hibát. Egyszer csak megérintett a tudat, hogy Isten mindezzel együtt valóban, személyesen szeret engem, eltöltött az Ő békéje. Ekkor mondtam ki Neki először, hogy Vele akarom élni az életemet.

Egerbe kerültem tanulni, dolgozni, és hittanra is jártam Tomka Feri atyához. Itt hallottam először arról, hogy az evangéliumot életre lehet váltani. Újdonságot hozott az életemben, nagy lendülettel éltem az igét a többi fiatallal együtt. Emlékszem első mélyen megélt tapasztalatomra. Az történt, hogy egy ember többször megbántott, úgy éreztem, átnéz rajtam. Igyekeztem elfogadni, de sokszor nagyon fáj, ahogy viselkedett velem.

Egyik nap éppen e körül forogtak a gondolataim, álltam a szobám közepén, és hirtelen eszembe jutott, hogy a keresztény szeretet kezdeményező, nekem kell őt elsőként szeretnem. Emlékszem a békére, ami eltöltött, megszűnt az értetlenség, és minden negatív érzés ezzel az emberrel szemben. A Fokoláre Mozgalmat szinte „titokban” ismertem meg, akkoriban nem lehetett nyíltan beszélni a vallásról. Megdöbbenett, amikor a mozgalom egyik tagjától a korábban már olvasott *Ha tüzet gyűjtanánk* című könyvet kaptam meg. A mai napig elmélkedem belőle. Ebben a titkolt időszakban a fájdalom értékének mélyebb megértését kaptam ajándékba. Egyszer fizikailag bántottak. A keresztre feszített Jézusra gondoltam, hozzá futottam, és nyugalom töltött el, meg tudtam bocsátani. Egy másik megpróbáltatás volt, amikor nem találtam munkát, és ez a családban egy idő után nehézséget jelentett. Már kezdtem elveszteni a reményt, amikor tizenöt hónap után, váratlanul megtudtam, hogy munkába állhatok. Hálás vagyok Istennek a keresztre feszített és elhagyott Jézus felfedezéséért! Az iránta való szeretet, a hozzá való hűség életem meghatározó útja lett. Ápolónőként végeztem, és közel negyven éve dolgozom az egészségügyben, ebből tizenöt évig szemészeti asszisztensként, jelenleg újra

ápolónőként, reumatológián. Nemrég történt, hogy egy beteg napok óta nem fürdött, és káromkodva küldte el magától a kolléganőket. Vasárnap délelőtt volt, ilyenkor több idő jut a betegekkel való foglalkozásra. Mondtam neki, hogy én szívesen segítek a borotválkozásban, fürdésben, előtte azért arra is megkértem, hogy ne beszéljen csúnyán. Ráállt a dologra, és a végén nagyon hálás volt. Másnap azonban az egyik kolléganőm fejemre olvasta, hogy felborítottam az osztály munkarendjét, mert a fürdetés nem délelőttönként van, hanem az esti nővér feladata. Meglepődtem a reakcióján, de nyugodt hangon válaszoltam: „Tudod, újra megtenném.” Pár nap múlva a kolléganőm visszatért a beszélgetésünkre: „Elgondolkoztam a dolgon. Igazad van, én is megcsinálnám.”

Egy másik munkatársnőmék sok-sok nehézség árán új lakást vásároltak. Megosztotta velem, hogy férjével igen elfáradtak fizikailag és lelkileg egyaránt, és távolságtartóak lettek egymással. Ez bántotta, és abban reménykedett, hogy az idő majd elrendezi ezt a nehézséget az életükben. Csak hallgattam őt figyelmesen, de egy pillanatban azt találtam mondani: „Tudod, ha úgy érezzük, hogy fájdalmat okoztunk, bocsánatot lehet ám kérni.” Pár nap eltelével meghatva mesélte el, hogy segítette a bocsánatkérés, újat kezdtek a férjével.

Vele együtt örültem, és hálát adtam Jézusnak.

1996-ban egy nemzetközi képzésen vettem részt Loppjánóban, a lelkeség városkájában. Ott értettem meg, mit jelent a másik országot úgy szeretni, mint a sajátomat. Megtapasztaltam, hogy a különbözőség nem elkülönít, hanem gazdagít, és az egység a különbözőség harmóniája. Hazatérve örömmel fedeztem fel a munkahelyemen, hogy több protestáns kolléganőm is van. Elhatároztam, hogy nyitott szívvel fordulok feléjük. Az egyik református asszisztenssel különösen szép kapcsolat alakult ki. Többször adódott, hogy reggel együtt olvastuk el az igét, és így indultunk a napnak. Nehéz családi helyzetben él, amit megosztott velem. Elmesélte, ő kérte Istent, hogy legyen olyan munkatársa, akivel az Ő dolgairól tud beszélgetni, és ebből erőt merítve, szeretni azt, aki épp belép a rendelőbe. Az egyik református doktornőt operálni kellett, és még műtét előtt egy szoltáridézetet küldtem neki sms-ben. Örömet szereztem neki, és később egy református lelkész könyvével ajándékozott meg. A házukban pedig egy baptista lelkész él a feleségével. Többször segítettem nekik az egészségügy területén, és a januári ökumenikus imahét alkalmai is hozzájárultak kapcsolatunk elmélyüléséhez. ///

Szerkesztette: **Prokopp Katalin**

A Fokoláre Mozgalomban „Isten önkéntese” vagy. Mutasd be ezt az utat néhány szóval!

Isten a Szeretet. Hálás vagyok Neki, hogy ezt az utat gondolta ki számomra, és tapasztalom, hogy nem hagy magamra. Az önkéntes hivatás azt jelenti számomra, hogy nap mint nap megtegyem Isten akaratát, és a világban élve tanúságot tegyek az Ő szeretetéről. Önkéntes hivatásom nem egy plusz feladat, hanem az életem része. Ebből táplálkozva vagyok feleség, édesanya, nagymama, barátnő, szomszédasszony, kolléganő, ápolónő...

Kisközösségeket alkottok.

Ez mit jelent számodra?

Bátorságot ad a mindennapokban a tudat, hogy nem vagyok egyedül az életutamon. A testvéreimmel való közös nukleó (kiscsoport) élete az, ahol Jézus „megjelenhet” közöttünk. Erőt merítünk a kölcsönös szeretetből az előttünk álló feladatokhoz.

Milyen hozadéka van az elkötelezettségnek a mai társadalom számára?

Egy önkéntes nemcsak a szűk környezetét szereti, hanem „kilépve” a világba, próbálja jobbá, szebbé tenni azt ott, ahol éppen van. Karitatív tevékenységgel több cigány családnak szereztünk már örömet. Kórházakban betegeket látogatunk, főleg karácsonykor. Volt, hogy egy kis műsort is előadtunk nekik.

Megcsendül(ne) a csöndünk

Amikor úgy tűnik, minden percet kihasználunk, igazából kevésbé vagyunk hatékonyak.

► Simkó Zsófia //

Mottó

**„Boldogok, akik lenni is tudnak, nemcsak tenni, mert megcsendül a csöndjük, és titkok tudóivá válnak. Leborulók, nem kiborulók többé.”
(Gyökössy Endre)**

Ahogy közeledik a karácsony, a készüllet tennivalói láttán nagyobb sebességbe kapcsolunk. Néhányan már az őszi folyamán elkezdik gyűjtögetni az ötleteket, esetleg az ajándékokat, hogy megkíméljék magukat az utolsó pillanatos bevásárlásoktól, a rohanástól, a tömegben való lökdösődéstől és örülettől. Másoknál az első adventi gyertya meggyújtása kondítja meg a vészharangot. De még ha az ajándékok tisztas hadrendben is sorakoznak jóval az ünnep előtt, ki az, aki teljesen nyugodt tud maradni a vendéglátás, az ilyenkor esedékes nagytakarítás, és a munkahelyen beköszönő év végi hajrá közepette? A legtöbbünk inkább felveszi a kesztyűt, és bődületes tempót diktálva veti bele magát a teendők sűrűjébe. Hogy minden meglegyen, hogy az ünnep szép legyen, és hogy azon a pár napon ténylegesen a szereteteinkkel ünnepelhessünk.

Közben gyakran úgy érezzük, hogy egy percünk sincs. Vagy mégis? Van ugyanis egy másfajta, talán nem ennyire feltűnő, mondhatnám settenkedve az életünkbe kerülő, mégis majdnem állandósult ténykedésünk is. Kisebb horderejűnek tűnik, hogy sort kerítünk-e rá, hisz nem is olyan idő- és energiaigényes. Épp ezért: naná, hogy sort kerítünk rá! Mert „csak pár perc, annyi még belefér!”

Nincs megállás

Miről is van szó? Nem egy konkrét tevékenységről, inkább egy típusról. Amikor „Csak megnézem gyorsan, ki írt a Messengeren”, „Milyen új cikk jelent meg az Indexen?” vagy „Belekukkantok abba az új videóinterjúba, amiben a példaképem beszél”. Mikor? Akármikor. A mosdóban a soromra várva, hazafelé bandukolva az utcán, a buszon zötykölődve vagy a

munkahelyen, két elvégzendő feladat között (közben?). Persze az állandó online jelenlét még mindig leginkább a fiatalabb korosztály sajátja, de valljuk be, kit ne nyűgözne le az a számtalan, érdeklődésének megfelelő, azonnal elérhető információ, ami ott ólalkodik az internet titkos bugyraiban: barkácsolás, utazás, gyereknevelési tippek, autószerelés, receptek...? Vagy mindazok a szórakoztató termékek (játékok, könyvek...), amik még karnyújtásnyira sincsenek az okosköttyük memóriájában? Meglehetősen csábító, főleg a sok unalmas és monoton feladatunk helyett és mellett, amilyen például a tömegközlekedés használata.

A közös ezekben a tevékenységekben az, hogy gyakran „ürkítőltésre” használjuk őket, másodtevékenységként. Hasonló (lehet) az is, amikor folyamatosan hallgatjuk a rádiót vagy nézzük a TV-t, miután hazaértünk. De a legtöbbeket ma már mégis az okos készülékek és az internet világa szippant be.

Ennek persze látszólag rengeteg az előnye: nincsenek üresjáratok, haszontalan másodpercek, optimalizáljuk az időgazdálkodásunkat, közben pedig nem unatkozunk. Mi több: tájékozódunk, „kikapcsolódunk”, vagy tesszük azt, amire valamikor a nap során úgyis sort kerítenénk. Tehát értelmesen töltjük az időnket. A látszat azonban csal. Nem biztos, hogy javunkra válik az agyunk állandó pörgetése. Miért is?

Mindent és egyszerre

Az egyik tényező a manapság sokat hallott multitasking, vagyis az a jelenség, amikor több dolgot végzünk egymással párhuzamosan, egyidejűleg. Az agyi működést mérő vizsgálatokból tudjuk, hogy ez csak látszatra párhuzamososság; valójában ilyenkor is szekvenciálisan, azaz egymást követően koncentrálnak egy-egy dologra. Az már régóta ismert, hogy a „párhuzamosításhoz” elég nagy agyi kapacitás

szükséges. A kutatásokból viszont az is kiderült, hogy a multitasking a figyelem és koncentráció romlását eredményezi, vagyis csökkenti a hatékonyságot. A kísérleti alanyok rosszabbul teljesítettek az egyidejűleg végzett feladatok végrehajtásában és az információfeldolgozásban, befogadásban egyaránt. Azt pedig végképp nehezükre esett eldönteni, mi a fontos és mi a lényegtelen információ. Bonyos helyzetekben a multitasking nem probléma, hiszen az utazás például nem igényel akkora figyelmet. ...Csak el ne felejtünk leszállni a megfelelő megállónál. Ugyanakkor így rosszabbul dolgozzuk fel az új ingereket: ha a vezető bemond valamit a hangosbemondóba, ha egy utastársnak segítségre van szüksége vagy ehhez hasonló, „rendkívüli” esemény történik. A másik tényező az, hogy a nagy időoptimalizálási törekvésünk eredményeképp folyamatosan „csinálunk valamit”, az agyunk „sosem áll le”. És úgy tűnik, ennek is negatívak a hatásai – még ha csak buszozás közbeni olvasásról van is szó. Ilyenkor ugyanis kialakul(hat) egyfajta agyi túltelítődés, túlterhelődés, ami emlékezeti, problémamegoldási és döntéshozási hibához vezet. Mit jelent ez? Azt, hogy kevésbé tudunk új dolgokat megtanulni, megjegyezni, legyen az bár vicc, recept, egy addig ismeretlen szó vagy a továbbképzés anyaga; és tévesen emlékszünk, például arra, hogy mennyi lisztünk van még otthon a kamrában, vagy hogy kitől hallottunk egy adott hírt. Kevésbé hatékonyan jövünk rá a megoldásra, akár matematikai feladvány, akár egy ismerősünkkel kialakult konfliktusos helyzet esetén. Csökken a kreatitásunk és jobban ragaszkodunk a sémákhoz például munkahelyi szituációkban. És kevésbé jól mérünk fel helyzeteket, például, hogy sikerül-e átérnünk elég gyorsan az úton a közlekedő bicikli előtt.

Kell egy kis áramszünet

Úgy tűnik tehát, igenis szükségünk van alkalomadtán az üresjáratokra, az agyunk ugyanis ilyenkor is fontos munkát végez a háttérben. Emlékek szilárdulnak meg, raktározódnak el, vagyis ilyenkor (is) tárolja el agyunk a kapott információkat, a napi történésektől az elsajátított tananyagig. És ugyancsak ilyenkor rendezzi sorba a teendőket, felkészítve a további cselekvésre, nem beszélve arról, hogy a pihenés és az „unatkozás” megteremti az agyban olyan összeköttetések kialakulásának lehetőségét, amit aztán a hétköznapjainkban általában a kreativitás megnyilvánulásaként szoktunk tapasztalni. Szóval le az okos köttyűkkel egy időre! És le azokkal a tevékenységekkel, amiket csak beszorítunk a sokszor túlszűfolt napirendünkbe, szem előtt tartva, hogy a „kevesebb néha több”. Nem szükséges persze teljesen kiiktatni a technikát. Segítség lehet, ha a nap folyamán előre meghatározott időt szentelünk ezeknek a dolgainknak, és nem másodtevékenységként tekintünk rájuk. Ám fontos, hogy az agyunknak legyen ideje csendben regenerálódni. Erre a lecsendesülésre és látszólagos semmittevésre hív Gyökössy Endre gondolata is. Sokszor a feladataink és teendőink zajában elvesznek a prioritások, nem látjuk tisztán az irányt, hogy merre kellene tartanunk, mit is kellene valójában tennünk. És fordítva: a „nem tevés” keltette új szükséges ahhoz, hogy benne helyet kaphasson valami, sőt, Valaki. A tél közeledtével a természet életritmus a lelassul. Engedjük meg mi is magunknak a semmittevést, a csendes szemlélődést! Ki tudja, micsoda titkok tudóivá válhatunk ezáltal... ///

A három hóember

Sűrű havazásra ébredt a város, a gyerekek izgatottan siettek az iskolába, hogy a délelőtti órák szüneteiben az udvaron hóembert építsenek. Számtalan szebbnél szebb alkotás született. Az igazgató úr roppant elégedetten járta körül a hóembereket és megdicsérte valamennyi gyereket. A sok szép hóember között volt három olyan, akiknek mindenki a csodájára járt, három igazi „egyéniség”. Egyedi ruhát viseltek: kötött sapkát, sálát, kesztyűt, sőt, egyikük egy gyönyörű fekete keménykalapot, amely valamelyik gyerek nagypapájának egykori esküvői ruhatárából

kerülhetett elő. És ami a legfontosabb, mindhárman mosolyogtak. A büszke alkotók – akik jóbarátok voltak az iskolában – Decembernek, Januárnak és Februárnak nevezték el őket. Az igazgató úr terepszemléje után a gyerekeket forró tea várta az osztálytermekben. A három hóember kintről figyelte a délutáni foglalkozások nyüzsgését, a bepárasodó ablakokat és a sorra kigyúló fényeket egészen addig, amíg véget nem ért a tanítás, és a gyerekek egymás után haza nem mentek. Ahogy December, Január és Február magukra maradtak, elkezdték egymást méregetni, és a sok dicsérettől megittasulva, versengésbe kezdtek: kinek szebb a fejedője, a sála, a fejdíszje, a gombjai. Úgy tűnt inkább egymás riválisai lesznek, nem pedig egymás barátai, mint alkotóik.

Reggel gyerekshivajra ébredtek, a diákok örömmel ugráltak körbe újra a hóembereket, játszottak körülöttük, és még délután is vissza-vissza-köszöntek, hogy egy-egy anyukának vagy nagymamának megmutassák őket. A hóemberek délcegen álltak, mosolyogtak, egészen belepirultak a nagy örömbé. Hóemberként nem tudtak sokkal többet adni, de ők ezzel boldogok voltak. A gyerekek pedig nem kímélték őket: az egyik délutáni

karácsonya

Írta: **Gáborné Haáz Andrea**
Rajzolta: **Jánossy Zsófia**

hócsatában egy félrement lövés még a keménykalapot is lelökte Február fejéről. Meg is ijedt, de December és Január a segítségére siettek és megvigasztalták. Kiderült, hogy nagyon is jól tudják egymást segíteni és bátorítani, hogy sok közös van bennük, és versengés helyett mindhárman egyformán büszkék lehetnek! Ezután már nem azzal voltak elfoglalva, hogy bántás egymást, hanem azzal, hogyan járjanak a másik kedvében. December megigazította Január sálját, és megdicsérte répaorrát. Megkínálták egymást a szaloncukorból, amit a gyerekek otthagytak az udvaron. És jó szívvel mosolyogtak egymásra. Egyik délután az iskola aulájából karácsonyi énekek hallatszottak ki, egészen más fények gyúltak fel az ablakokban, mint az előző napokon. A finom sütemény, fenyő és gyertya illata egészen az udvarig eljutott. A hóemberek izgatottan kukucskáltak be az ablakokon, vágyakoztak a gyerekek közé, bár tudták, ők soha nem mehetnek be a fűtött termekbe. Rákövetkező nap a hóemberek hiába várták a gyerekeket, már nem jöttek. Megkezdődött a téli szünet. December, Január és Február elkeseredtek, és nem is nagyon látták értelmét, hogy tovább is ott feszítsenek a behavazott udvaron, hiszen már senki nem volt rájuk kíváncsi. Árvának érezték magukat és feleslegesnek, s abban sem lehettek biztosak, hogy be tudják várni a gyerekek visszatérését, hiszen ha melegebbre fordul az idő, megkezdődik az olvadásuk is. Ekkor Decembernek támadt egy ötlete: Mi lenne, ha hagynának nekik valami kedves üzenetet, s ha el is olvadnak, a gyerekek tudni fogják, hogy December, Január és Február mennyire

megszeretették őket, és mennyire szívesen játszottak velük, és hogy jövőre újra örömmel térnek majd vissza hozzájuk. Először Február ajánlotta fel a piros bogyókat a kalapjáról, aztán December tette hozzá a gombokat arany kabátkájáról. Január a kezébe adott faágacskát törte darabjaira, és azt kínálta fel a felirathoz, amit közösen raktak ki a havas udvaron:

**JÓ VOLT VELETEK!
VISZLÁT JÖVŐRE!**

A nevek aláírására már nem futotta a bogyókból és gombokból, de biztosak voltak benne, hogy a gyerekek így is rájönnek majd, hogy kik hagyták az üzenetet. És annak biztos tudatában, hogy beteljesítették idei küldetésüket, és mindent odaajándékoztak, amit tudtak, megnyugodva várták Karácsony éjszakáját. ///

Az elmélyülés útja

„A végső abszolút valóság a látható világban vagy a látható világ által válik áttetszővé.” Keresünk. Vonz minket Valami. Ismerni, érezni akarjuk. Ezer neve lehet, kinek mi. Keressük, ki-ki a maga módján, élete hivatása által, vagy épp csak pillanatnyi valójával. Átkukcskálunk a hol sűrűbb szövetű, hol finomabb szálú függönyön, keressük, hol áttetszőbb,

hol válhat láthatóvá akár csak egy pillanatra a mögöttes rejlő. Különleges pillanat, amikor megtalál, megcsap ez a csillapíthatatlan szomjúság, a látni vágyás eddig szunynyadt izzása. Ilyenkor áttetszőbb a függöny. A jezsuita misszionárius-zen mester Hugo Lassalle egy pillanatra ide vezette a tekintetemet. Ő számomra azok közé tartozik, akik ráleltek egy függönyrésre, a saját, csakis rájuk szabott

függönyrésükre, ahonnan hosszasan kémlelhatték a még így is homályba-veszőt. Sok ilyen ember van, köztünk élnek példaként, jelként, közvetítőként. Lassalle tanú volta azért olyan szilárd számomra, mert két, látszólag távoli pontból jutott el valami közöshöz. Innen beszél hozzánk, számára ez a természetes; az árnyalatokat azért körvonalazza, hogy a különbözőségek nyomán felfedezett hasonlóságok által a két nézőpont a gyakorlatban is egymást erősíthesse. Feltárja a keresztény elmélkedés és a zen meditáció összekapcsolásának elméleti és gyakorlati lehetőségeit. Hidat képez számunkra, miközben neki már nincs szüksége rá. Milyen csodálatosan jó dolgunk van, hogy az ajándékba kapott áttetsző függönyünk mellé még látni segítő társakat is kapunk! ///

Balla Boglárka

HUGO M. ENOMIYA-LASSALLE SJ:
AZ ELMÉLYÜLÉS ÚTJA
– zen meditáció és keresztény misztika
Jezsuita Kiadó, Budapest, 2015.

Nauszika – A szél harcosai

Mijazaki Hajao az egyik kedvenc rendezőm, 1984-es alkotása, a Nauszika pedig egy igazi remekmű. Rajzfilmként az embernek a gyermeki énjét is képes előhozni, ám rendkívül aktuális és komoly, felnőtteknek szánt üzenete van. Egy poszt-apokaliptikus háború sújtotta, az emberek által agyonszennyezett bolygón egy különös mérgező terjed, amelyet a Pusztulás mocsara (egy növény-, gomba- és állattársulás) bocsát ki magából. Az óriás lápi rovarok veszélyt érezve mindenkit megtámadnak maguk körül. Az emberek utolsó mentevárai a még érintetlen vidékek, ezek közül a Szél völgyében él Nauszika hercegnő maroknyi megmaradt népével. Nauszika kapcsolat jelent az emberek és a természet világa között, hiszen rajong a mocsárban élő különös rovarokért, és védőfelszerelésében igyekszik kikutatni működését és titkait. A békésebb időknek egy uralomra törő birodalom harci repülőgépeinek lezuhanása vet véget, mikor is a Szél völgyét előzönlök a betolakodók – hataloméhes katonák és mérgezett spórák egyaránt. Már az első megnézés

után tanulságok egész sora tárul elénk: mitől gonosz az ember, mi hajtja, mindenki megváltozhat-e, miért vezérel minket annyiszor a félelem a megismerés iránti vágy helyett? A legaggasztóbb viszont az a jelenség, amelyet az ember katasztrófák közelében tanúsít: ahelyett, hogy fölismerné a lehetőségeit és képes lenne

beáldozni a gazdagságát és hatalmát a többiekért, az emberiségért, inkább a saját irháját menti. Döbbenetes a filmet nézve ráébredni: nem a Föld van veszélyben, hanem az emberiség. ///

Antal Gergely

NAUSZIKA – A SZÉL HARCOSAI
japán animációs kalandfilm
Gyártási év: 1984
Rendező: Miyazaki Hajao

Közéleti kiadvány
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számlaszám: OTP Bank Nyrt.
11705008-20434836

Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:
1088 Budapest,
Rákóczi út 29. I. em. 5.
Telefon: +36-1-247-8876
ujvaros@fokolare.hu

Terjesztés:
terjesztes@ujvaros.eu

Szerkesztők: Csikné Sisák Zita,
Antal Gergely, Kovács Bertalan,
Prokopp Katalin, Simkó Zsófia,
Tóth Judit, Feltserné Bernáth Mária

Terjesztés: Papp Katalin
Nyomdai előkészítés:
Krepler István, KHP Budapest Kft.

Nyomatás:
PR-Innovation Kft. Pomáz
Felelős vezető: Komornik Ferenc
Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Hírlap üzletág
Előfizethető a szerkesztőségben
Megjelenik évi 6 szám.
Egy példány ára: 700 Ft

www.ujvaros.fokolare.hu

Kapcsolódó cikkeink
a 6-14. oldalon.

Fotó: pixnio.com

KEZEKET FEL!

	TUDUNK VELE...	PINGPONGOZNI	KEZET FOGNI
SIMOGATNI	SEGÍTENI CIPEKEDNI	MEGLEPETÉST OKOZNI	MEGMUTATNI EGY CSILLAGOT
LEVELET ÍRNI	ELJÁTSZANI EGY DALT	TAPSOLNI	FÜTTYENTENI EGY NAGYOT
VEZETNI A KÖZBEN	BÁTORSÁGOT ADNI	AJÁNDÉKOT NYÚJTANI...	...ÉS ÖRÖMMEL ELFOGADNI
LETÖRÖLNI EGY KÖNNYECSEPPET	JÓ, HOGY VAN KEZÜNK...		<i>Péter W. - Szeged</i>
			ÍGY KEZET NYÚJTHATUNK EGYMÁSNAK!

**Ettől az évtől kétféle
módon is olvashat minket**

*Le legyen
az Új Város olvasója
2019-ben is!*

Nyomtatott előfizetés

ha kézbe venné a lapot...

Előfizethet a mellékelt csekkben
vagy az alábbi számlaszámra történő átutalással:

Új Város – OTP 11705008-20434836.

Megjegyzésben feltétlenül tüntesse fel nevét,
e-mail-címét és a postázási címét!

Egy évre (6 lapszám, postaköltséggel együtt): **3990 Ft**

Digitális előfizetés

ha képernyőn olvasná...

Decembertől elérhető a digitalstand.hu
felületen. Előfizetési díjakról és a fizetés
menetéről ott tájékozódhat.

Egy digitális lapszám ára: 490 Ft

**Egy éves
digitális előfizetés:**

2730 Ft

(lapszám ár: 455 Ft)

nka
Nemzeti Kulturális Alap

újváros
egy lap, ami összeköt

2018/6.